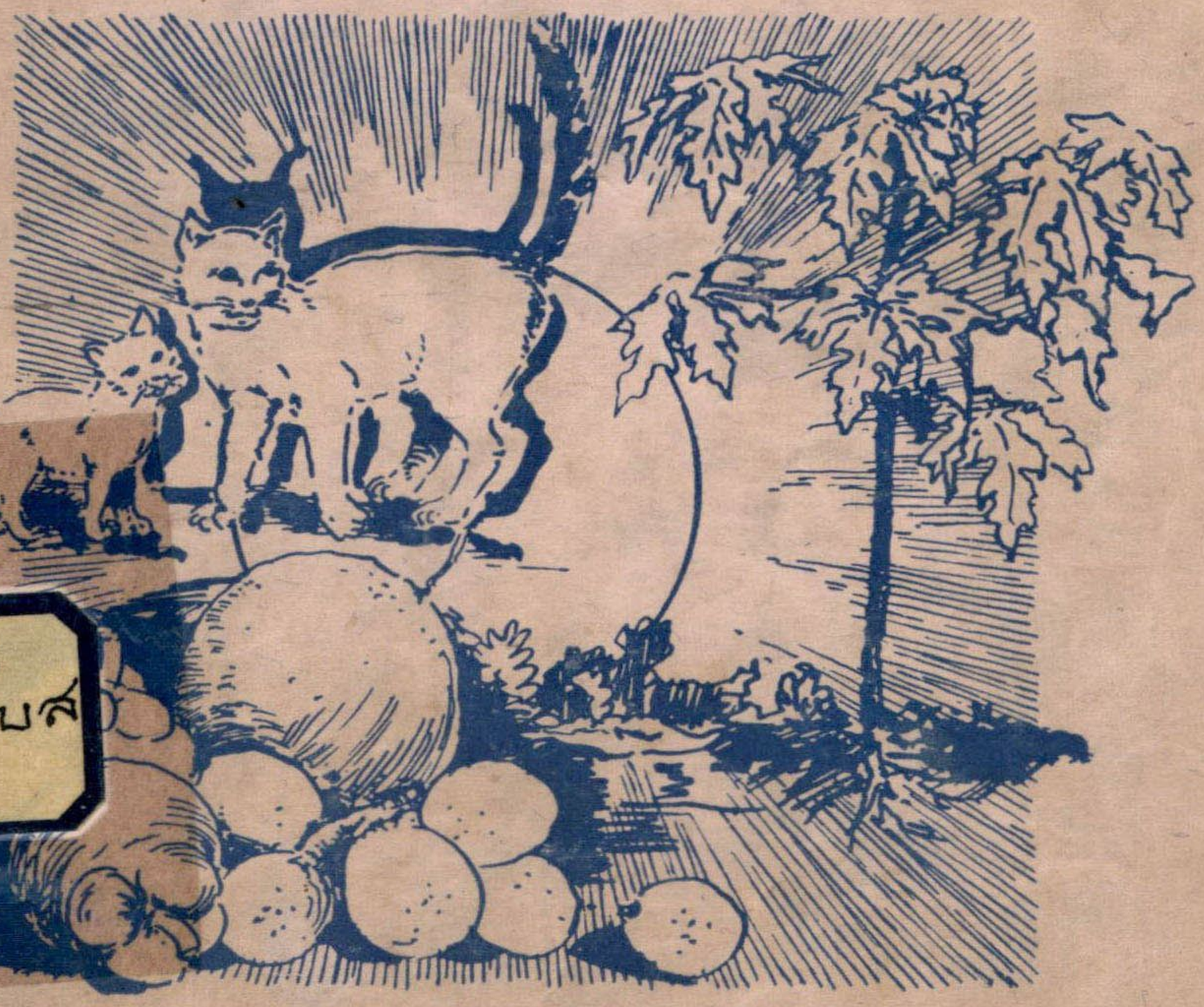
ยืมได้เฉพาะในห้องสมุด
ของ
กองตำรา กรมวิชาการ

แบบสอนอ่านวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ชั้นประถมปีที่ ๑

372.3
ว232บศ
ป.1

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

หอสมุดแห่งชาติ
1 เม.ย. 2543
กรมศิลปากร

๒๐ ก.ค. ๒๕๔๐
กรมศิลปากร

14-1481

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอนอ่านวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑

ชั้นประถมปีที่ ๑

นางสาวเพื่องฟุ้ง เครือตราชู อบ., ปม., M.A., Ed. D.

นายบุญถิ่น อัตถากร B. Sc., A.R.C.S.

เรียบเรียง

[วิชาการ, กรม 1

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๐๗

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๒.๐๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้นี้)

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา

ปากคลองบางลำพูบน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

372.3
Д32ш
Д-1
Д-6105

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำแบบเรียนเพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑ สำหรับชั้นประถมปีที่ ๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๗

(นายอภัย จันทวิมล)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑ นี้ กรมวิชาการ ได้มอบให้นางสาวเพื่องพุ้ง เครือตราชู และนายบุญถิ่น อัตถากร เรียบเรียงตามแนวการสอนชั้นประถมศึกษาปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงขึ้นเพื่อใช้เป็นหนังสือแบบสอนอ่านของเด็กในทางวิทยาศาสตร์เบื้องต้น สำหรับชั้นประถมปีที่ ๑.

กรมวิชาการ

บัญชีเรื่อง

	หน้า
ลำดวน และ นางไฝ	๑
สัตว์ กิน อาหาร	๔
สัตว์ เคลื่อนที่ ได้	๖
สัตว์ มี ลูก มี หลาน ได้	๘
สิ่ง มี ชีวิต — สัตว์	๑๐
ต้น ถั่ว	๑๒
สิ่ง มี ชีวิต — พืช	๑๓
สิ่ง ไม่ มี ชีวิต	๑๕
สัตว์ มี มาก มาย หลาย ชนิด	๑๙
แม่สัตว์ และ ลูกสัตว์ — แม่ นกกระจิบ ลูก นกกระจิบ แม่ช้าง ลูกช้าง	๒๑
ที่อยู่ อาศัย ของ สัตว์ — ปลา	๒๕
สัตว์เลี้ยง — แมว หมา ไก่ แพะ	๒๙
พืช มี มาก มาย หลาย ชนิด	๓๗
ผลไม้ — มะละกอ มะม่วง กล้วย	๔๐
ผัก — ผักกาด กะหล่ำปลี	๔๔
ดอกไม้	๔๗

หน้า

ดวงอาทิตย์ ขึ้น — ดวงอาทิตย์ ตก และ ทิศ ๕๐

ความเปลี่ยนแปลง ใน รอบ วัน — เช้าตรู่ สาย
เที่ยง บ่าย ตอนเย็น ตอนกลางคืน ๕๒

ดวงอาทิตย์ — ดวงอาทิตย์ ใหญ่ มาก ดวงอาทิตย์ ร้อน มาก
ดวงอาทิตย์ ให้ ความร้อน และ แสงสว่าง ๕๖

ดาว ๕๙

ดวงจันทร์ ๖๐

ฤดู ต่าง ต่าง — ฤดูฝน ลมฝน ฝนตก น้ำมาก
ฤดูหนาว ลมหนาว ฤดูร้อน ลมว่าว
ฝนไม่ตก ขาดน้ำ ๖๓

ของ เล่น ที่ เด็ก เด็ก ชอบ — กังหัน เรือ ว่าว
เครื่องร่อน เครื่องบิน แม่เหล็ก
รถยนต์ไข ลาน ตุ๊กตา ล้ม ลุก ๖๙

ลำดวน และ นางไฝ

หอสมุดแห่งชาติ
NATIONAL LIBRARY

ลำดวน เล่น กับ นางไฝ

นางไฝ วิ่ง ตาม ลำดวน

นางไผ กิน นม

นางไผ กิน อาหาร

นางไผ โต ขึ้น ทุก วัน

นางไฝ ออก ลูก เล็ก เล็ก สาม ตัว

นางไฝ เป็น แม่

เจ้าจุด เป็น พ่อ

ลำดวน ได้ ลูกแมว สาม ตัว

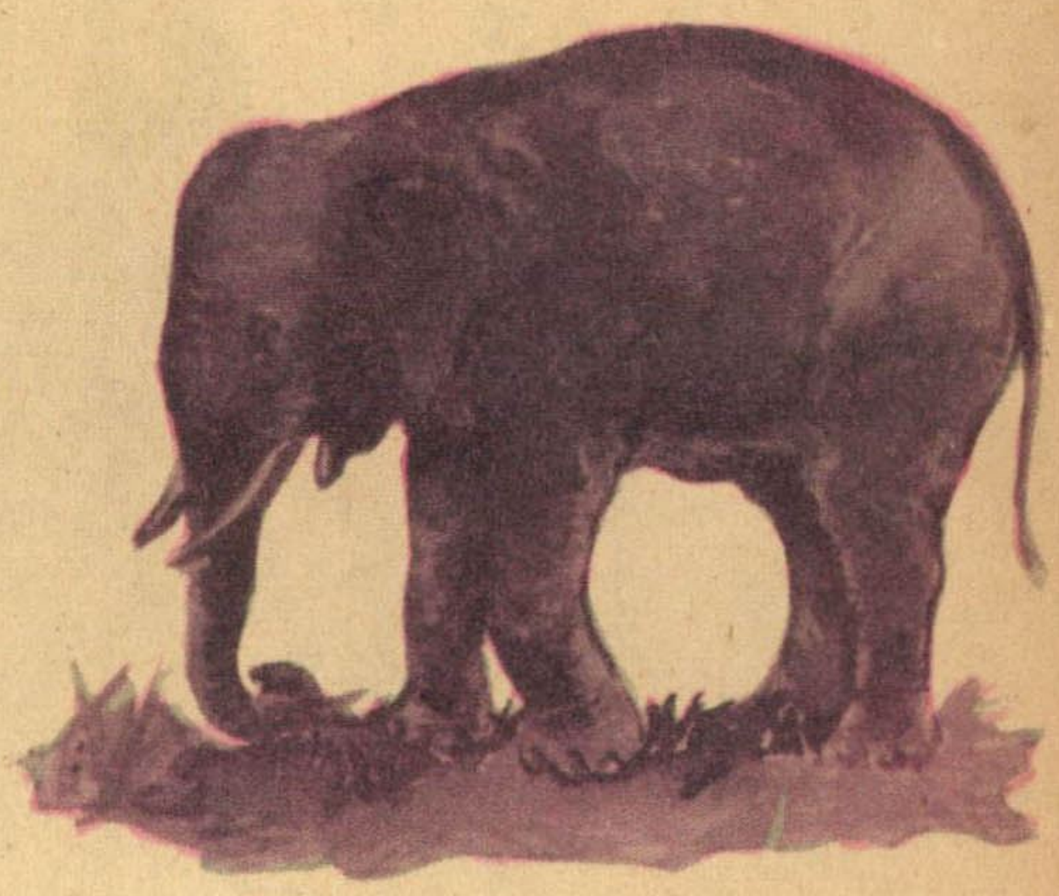
นางไฝ เป็น แมว แมว เป็น สัตว์ ชนิด หนึ่ง สัตว์ กิน อาหาร

สัตว์ เคลื่อนที่ ได้ สัตว์ มี ลูก มี หลาน ได้

สัตว์ กิน อาหาร

ควาย กิน หญ้า

ช้าง กิน หญ้า

ม้า — —

เสือ — เนื้อ

— ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่าง

กระต่าย กิน ผักกาด

นก — แมลง

ควาย ช้าง และ ม้า กิน หญ้า

เสือ กิน เนื้อ นก กิน แมลง กระต่าย กิน ผักกาด

ควาย ช้าง แพะ ม้า เสือ และ นก กิน อาหาร

มัน กิน น้ำ ด้วย

เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ กิน อาหาร และ กิน น้ำ

ควาย ช้าง ม้า เสือ และ นก เป็น สัตว์ สัตว์

กิน _____ และ กิน _____

สัตว์เคลื่อนที่ได้

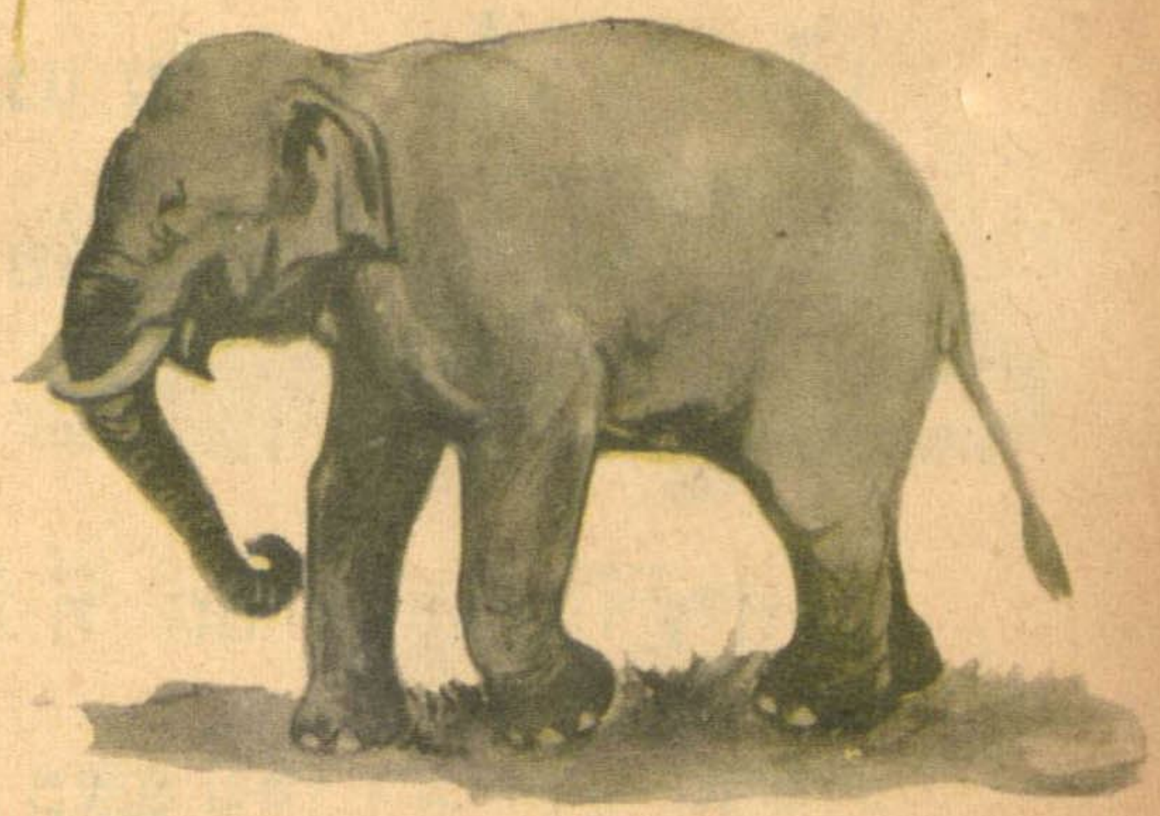
ควาย วิ่ง

เสือ วิ่ง

ม้า เดิน

ช้าง เดิน

กระต่าย กระโดด

นก บิน

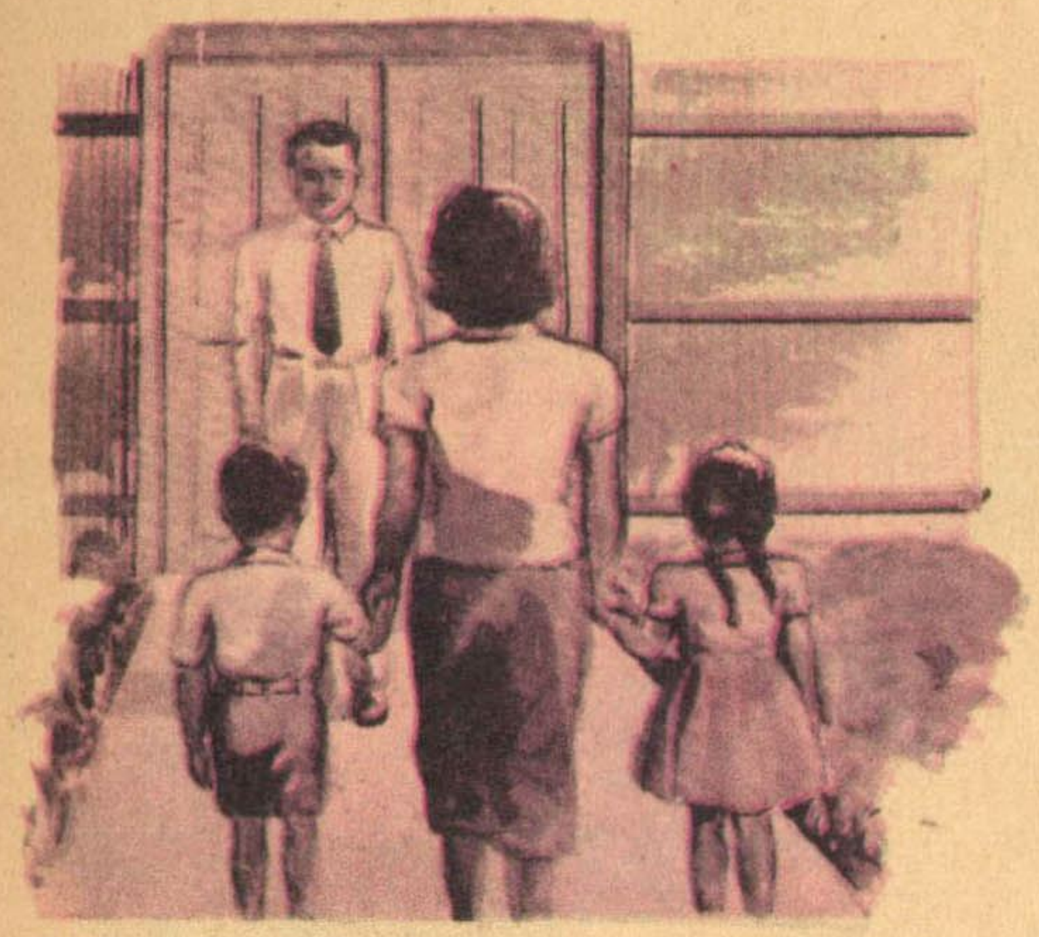
เสือ วิ่ง ควาย วิ่ง ม้า เดิน ช้าง เดิน กระต่าย กระโดด นก บิน

สัตว์ เคลื่อนที่ ไป มา ได้

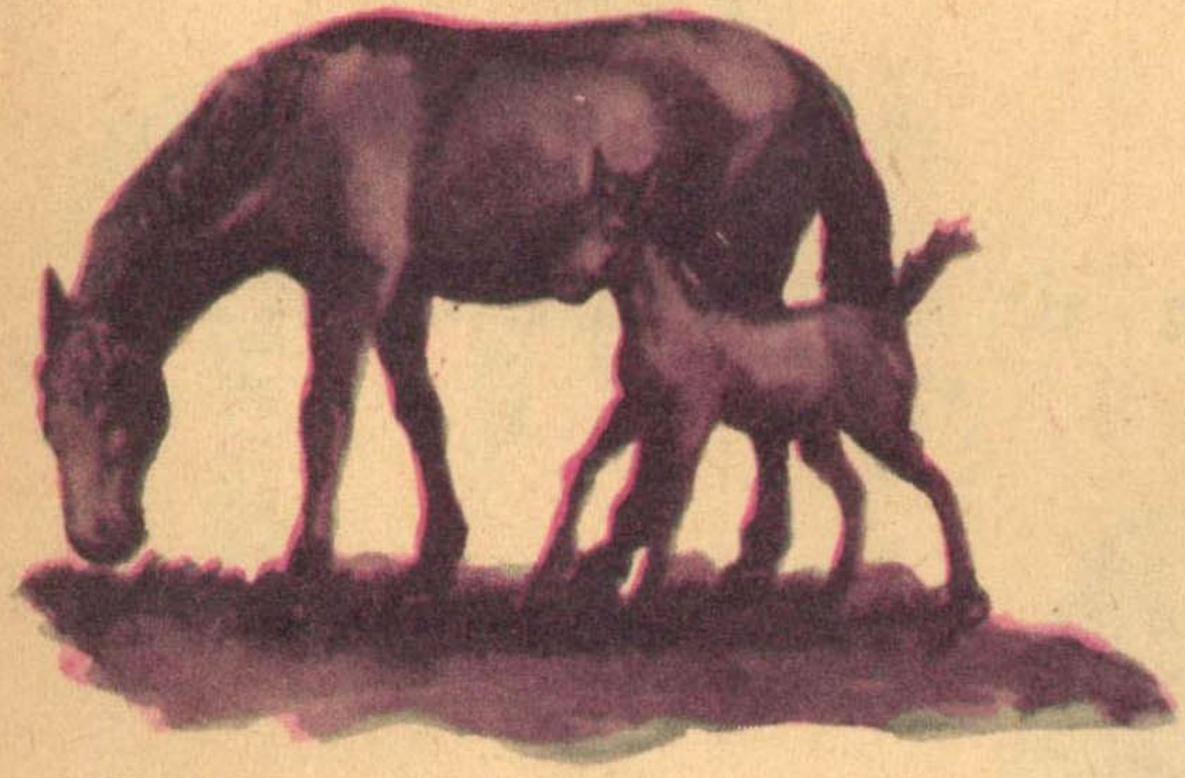
สัตว์ เคลื่อนที่ ได้ กิน อาหาร ได้ และ กิน น้ำ ได้

เธอ รู้จัก อะไร ที่ เดิน ก็ ได้ วิ่ง ก็ ได้ และ บิน ก็ ได้ ด้วย

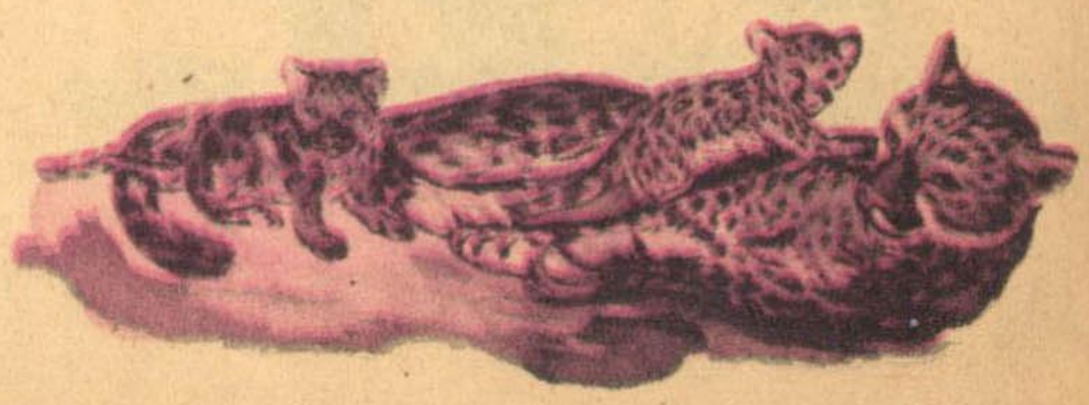
สัตว์ มี ลูก มี หลาน ได้

ลำดวน เกษม กับ พ่อ และ แม่

แม่ม้า และ ลูกม้า

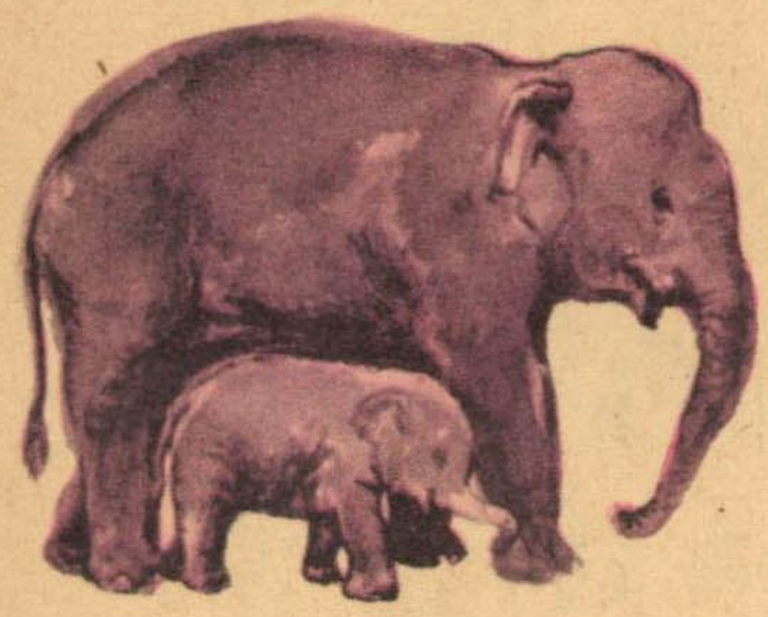
แม่เสือ และ ลูกเสือ

แม่ควาย และ ลูกควาย

แม่กระต่าย และ____กระต่าย

แม่ช้าง และ____ช้าง

แม่นก และ____นก

ดู รูป และ นับ ดู ว่า

แม่ม้า แม่เสือ แม่ควาย แม่กระต่าย แม่นก และ แม่ช้าง มี ลูก กี่ ตัว

เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก มัน มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก กี่ ตัว

สิ่งมีชีวิต — สัตว์

กระต่าย แมว หมา นก และ ไก่ มี ชีวิต

ช้าง เสือ ม้า วัว ควาย ปลา และ กบ ก็ มี ชีวิต

เขา เรียก สิ่ง มี ชีวิต พวก นี้ ว่า สัตว์

เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ เป็น คน และ มี ชีวิต

คน ก็ เป็น สัตว์ ชนิด หนึ่ง

เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ หายใจ

คน ทุก คน หายใจ

กระต่าย แมว หมา นก และไก่ ก็ หายใจ

สัตว์ ทุก ชนิด หายใจ

คน กระต่าย แมว หมา นก และ ไก่ กิน อาหาร

และ กิน น้ำ ด้วย

สัตว์ ทุก ชนิด กิน อาหาร และ กิน น้ำ มัน จึง โตขึ้น

สัตว์ เดิน วิ่ง กระโดด หรือ บิน ไป มา ได้

สัตว์ ทุก ชนิด เคลื่อนที่ ไป มา ได้

คน แมว หมา และ นก มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก

สัตว์ ทุก ชนิด มี ลูก มี หลาน สืบ พันธุ์ ได้

สิ่ง ที่ ควร จำ

สัตว์ ทุก ชนิด หายใจ กิน อาหาร เคลื่อนที่ และ มี ลูก มี หลาน สืบ พันธุ์ ได้

สัตว์ ทุก ชนิด ต้องการ อาหาร น้ำ อากาศ และ แสงแดด

สิ่ง ที่ ควร ทำ

เธอ ต้อง กิน อาหาร ที่ มี ประโยชน์ ดื่ม น้ำ ที่ สะอาด และ หายใจ อากาศ ที่ บริสุทธิ์ ไม่ มี ควัน และ ไม่ มี ฝุ่น ละออง

ต้น ถั่ว

เมื่อ เพาะ เมล็ด ถั่ว เธอ จะ ได้ ต้น ถั่ว เล็ก เล็ก มี ราก มี ใบ งอก จาก เมล็ด

ราก ของ ต้น ถั่ว ได้รับ น้ำ และ อาหาร จาก ดิน

ใบ ของ ต้น ถั่ว ได้รับ อากาศ และ แสงแดด ต้น ถั่ว หายใจ ทาง ใบ

ต้น ถั่ว เติบโต มี ดอก มี เมล็ด ให้ เรา ปลูก เป็น ถั่ว ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

ถ้า เพาะ เมล็ด มะม่วง ก็ จะ ได้ ต้น มะม่วง งอก จาก เมล็ด มะม่วง ถ้า เพาะ เมล็ด มะละกอ ก็ จะ ได้ ต้น มะละกอ งอก จาก เมล็ด มะละกอ

สิ่ง มี ชีวิต — พืช

ต้น ข้าวโพด ต้น ถั่ว ต้น มะละกอ และ ต้น มะม่วง กิน อาหาร หายใจ เติบโต และ มี เมล็ด มี ผล ให้ เรา ปลูก เป็น ต้น เล็ก เล็ก สืบ พันธุ์ ได้

ต้น ข้าวโพด ต้น ถั่ว ต้น มะละกอ และ ต้น มะม่วง เป็น สิ่ง มี ชีวิต

เรา เรียก สิ่ง มี ชีวิต พวก นี้ ว่า พืช

พืช มี อีก มาก มาย หลาย ชนิด เช่น หญ้า ผักกาด ต้น กล้วย ต้น มะพร้าว

สิ่ง ที่ ควร จำ

พืช ต้องการ อาหาร น้ำ อากาศ และ แสงแดด

ราก ของ พืช รับ น้ำ และ อาหาร ที่ สะลาย ใน น้ำ จาก ดิน

ใบ ของ พืช รับ อากาศ และ แสงแดด

พืช หายใจ ทาง ใบ

พืช เจริญ เติบ โต มี ดอก มี ผล และ เมล็ด ให้ เรา กิน และ ใช้ ปลูก ต่อ ไป

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ สังเกต

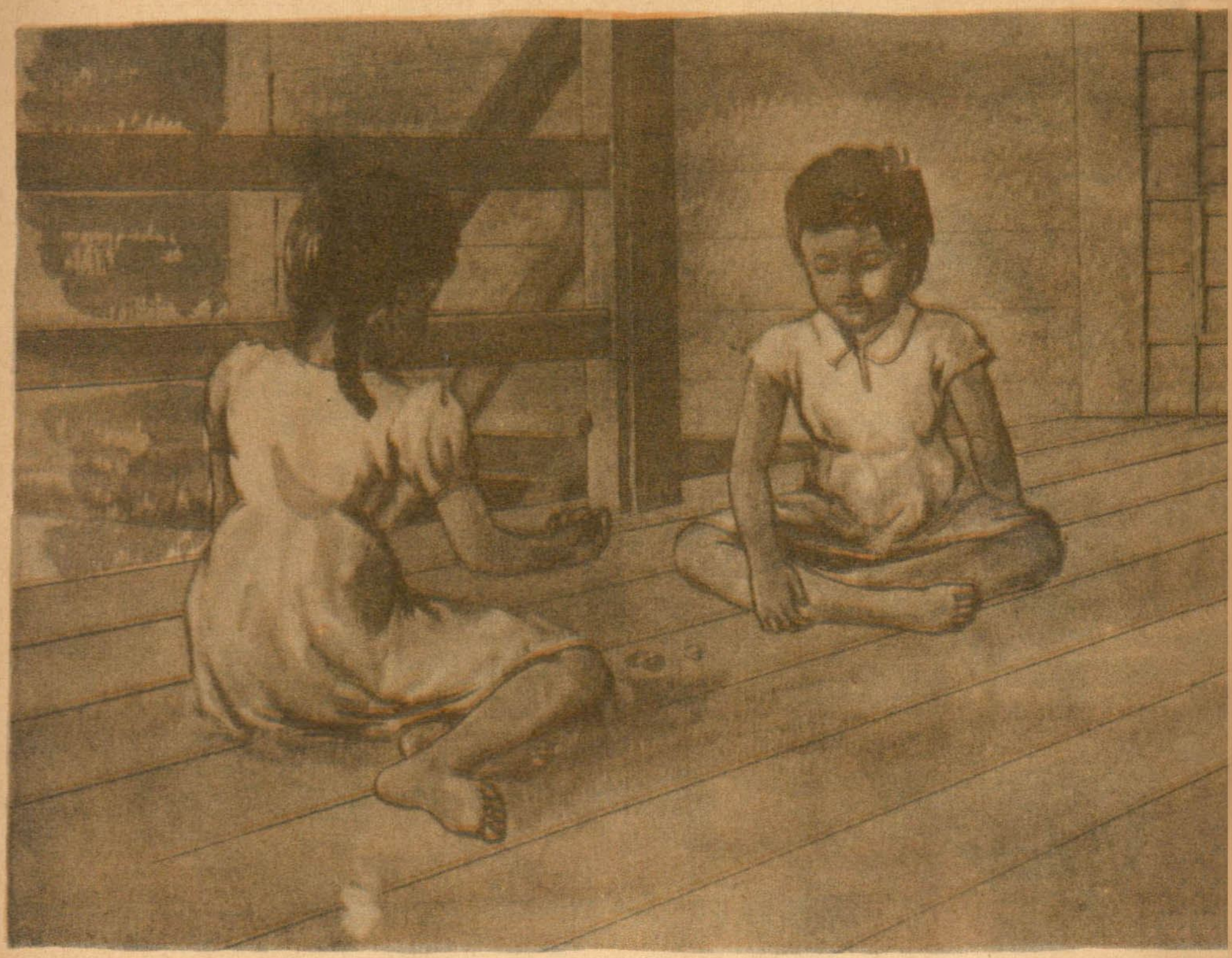
๑. เพาะ เมล็ด ถั่วเขียว ใน ขวด แก้ว ใส่ ดิน และ รด น้ำ เล็ก น้อย สังเกต ว่า กี่ วัน ราก จึง งอก ออก มา กี่ วัน ใบ จึง งอก ออก มา

๒. เพาะ เมล็ด ถั่วเขียว ใน ขวด แก้ว ใส่ ดิน แห้ง ไม่ รด น้ำ สังเกต ว่า ต้น ถั่ว เล็ก เล็ก งอก หรือ ไม่

๓. เพาะ เมล็ด ผักกาด และ สังเกต ว่า มัน งอก อย่างไร

๔. ถาม คุณครู ว่า จะ ปลูก หอม และ กระเทียม อย่างไร ลอง ปลูก ดู

๕. บอก ชื่อ พืช ใน สวน ของ เธอ มา ๑๐ ชนิด

สิ่งไม่ มี ชีวิต

ลำดวน และ เพื่อน ชอบ เล่น หมากเก็บ

ก้อนหิน ที่ ลำดวน และ ลออ เล่น กิน อาหาร ไม่ ได้

หิน หายใจ ก็ ไม่ ได้ และ เตบโต ไม่ ได้

หิน มี ลูก มี หลาน ก็ ไม่ ได้

หิน เป็น สิ่ง ไม่ มี ชีวิต

หม้อ

มีด

จอบ

กระป๋อง

หม้อ มีด จอบ และ กระป๋อง ไม่ กิน อาหาร ไม่ หายใจ ไม่ เติบโต และ มี ลูก มี หลาน ไม่ ได้

หม้อ มีด จอบ และ กระป๋อง ไม่ มี ชีวิต

เธอ รู้จัก อะไร อีก บ้าง ที่ ไม่ กิน อาหาร ไม่ หายใจ ไม่ เติบโต และ ไม่ มี ชีวิต

สิ่ง ที่ เรียน มา แล้ว และ ควร จำ

๑. สิ่ง มี ชีวิต กิน อาหาร ได้

หายใจ ได้

เติบโต ได้

เคลื่อนที่ เอง ได้

มี ลูก มี หลาน ได้

๒. สิ่ง ไม่ มี ชีวิต กิน อาหาร ไม่ ได้

หายใจ ไม่ ได้

เติบโต ไม่ ได้

เคลื่อนที่ เอง ไม่ ได้

มี ลูก มี หลาน ไม่ ได้

๓. สิ่ง มี ชีวิต สอง พวก ใหญ่ ใหญ่ คือ สัตว์ และ พืช

สัตว์ ได้แก่ คน ช้าง นก ปลา เป็นต้น

พืช ได้แก่ ต้นผัก ต้นพริก ต้นมะขาม เป็นต้น

๔. สิ่ง ไม่ มี ชีวิต ได้ แก่ ดิน หิน เหล็ก ทองคำ เงิน น้ำ อากาศ เป็นต้น

๕. สิ่ง มี ชีวิต ต้องการ อาหาร น้ำ อากาศ และ แสงแดด

๖. สิ่ง ไม่ มี ชีวิต ไม่ ต้อง การ อาหาร น้ำ อากาศ และ แสงแดด

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ สังเกต

๑. หา ปลา กบ หรือ แมลง มา เลี้ยง เธอ ให้ อะไร มัน กิน มัน โต ขึ้น เร็ว ไหม

๒. ตาก เมล็ด มะละกอ ให้ แห้ง แล้ว หว่าน รด น้ำ ทุก วัน กี่ วัน ราก จึง งอก กี่ วัน ใบ จึง งอก เลือก ต้น งาม งาม ไป ปลูก บาง ต้น รด น้ำ ทุก วัน บาง ต้น ไม่ รด น้ำ ต้น ที่ รด น้ำ เติบโต มาก กว่า ต้น ที่ ไม่ รด น้ำ ไหม

๓. ถ้า เธอ ปลูก ผัก ปลูก ต้น ไม้ ให้ รด น้ำ ทุก วัน ให้ ใส่ ปุ๋ย ด้วย เพราะ ปุ๋ย เป็น อาหาร ของ พืช

๔. ให้ สังเกต ว่า ที่ โรงเรียน และ ที่ บ้าน ของ เธอ มี พืช อะไร บ้าง มี สัตว์ อะไร บ้าง ให้ จด ชื่อ ไว้

๕. ให้ สังเกต ว่า ใน ห้อง เรียน มี สิ่ง ไม่ มี ชีวิต อะไร บ้าง ให้ จด ชื่อ ไว้

หอสมุดแห่งชาติ
NATIONAL LIBRARY

สัตว์ มี มากมาย หลาย ชนิด

สัตว์ มี มากมาย หลาย ชนิด บาง ชนิด ใหญ่ บาง ชนิด เล็ก ช้าง ใหญ่ มาก แต่ มด เล็ก นิด เดียว

สัตว์ บาง ชนิด มี สอง ขา บาง ชนิด มี สี่ ขา บาง ชนิด มี หก ขา บาง ชนิด ก็ ไม่ มี ขา แต่ บาง ชนิด ก็ มี มาก กว่า หก ขา

คน นก เป็ด และ ไก่ มี สอง ขา กบ ควาย และ ช้าง มี สี่ ขา แมลง มี หก ขา งู ไม่ มี ขา

สัตว์ บาง ชนิด มี ปีก บาง ชนิด ไม่ มี ปีก. นก เป็ด และ ไก่ มี ปีก คน วัว และ หมู ไม่ มี ปีก

แมลง ทุก ชนิด มี หก ขา บาง ชนิด มี ปีก บาง ชนิด ไม่ มี ปีก มด ยุง แมลงวัน ผีเสื้อ ผึ้ง เป็น แมลง ทั้ง นั้น

สัตว์ บาง ชนิด อยู่ ใน น้ำ บาง ชนิด อยู่ บน บก ปลา อยู่ ใน น้ำ คน หมู ม้า และ แพะ อยู่ บน บก หนู อยู่ บน บก และ ชอบ ขุด รู อยู่ นก ชอบ ทำ รัง อยู่ ตาม กิ่ง ไม้

คน เลี้ยง สัตว์ บาง ชนิด เรา เลี้ยง สัตว์เลี้ยง เช่น แมว หมา และ นก บาง ชนิด ไว้ ดู เล่น เลี้ยง เป็ด ไก่ หมู วัว และ ควาย ไว้ เป็น อาหาร และ เรา ใช้ วัว ควาย ม้า และ ช้าง ทำ งาน สัตว์ เหล่านี้ มี ประโยชน์ สัตว์ บาง ชนิด ไม่ มี ประโยชน์ แก่ เรา หมัด ยุง และ แมลงวัน ให้ โทษ แก่ เรา

สัตว์ บาง ชนิด กิน พืช สัตว์ บาง ชนิด กิน เนื้อสัตว์

สัตว์ บาง ชนิด กิน ทั้ง พืช และ เนื้อสัตว์ วัว และ ควาย กิน หญ้า เสือ กิน เนื้อ แมว กิน ข้าว และ เนื้อ คน กิน ทั้ง พืช และ เนื้อสัตว์

สัตว์ บาง ชนิด ออก ลูก เป็น ตัว สัตว์ บาง ชนิด ออก ลูก เป็นไข่ แล้ว ไข่ ฟัก ออก เป็น ตัว ไก่ ออกไข่ แล้ว ไข่ จึง ฟัก ออก เป็น ลูกไก่ เล็ก เล็ก วัว ออก ลูก เป็น ลูก วัว เล็ก เล็ก

แม่สัตว์ และ ลูกสัตว์

ลูกสัตว์ ทุก ชนิด มี พ่อ แม่

สัตว์ บาง ชนิด เลี้ยง ดู ลูก จน ลูก โต จน หา อาหาร กิน เอง ได้

สัตว์ บาง ชนิด ไม่ เคย เห็น ลูก ของ มัน เลย ลูก เล็ก เล็ก ก็ ไม่ เคย เห็น หน้า พ่อ และ แม่ เลย เหมือนกัน แมลง หลาย ชนิด เช่น ผี เสื้อ ออก ไข่ ไว้ ตาม ใบ ไม้ ไข่ ฟัก เป็น ตัว แล้ว กิน ใบ ไม้ เติบ โต ขึ้น เอง

แม่ นกกระจิบ และ ลูก นกกระจิบ

แม่นกกระจิบ ออก ไข่ ไว้ใน รัง บน กิ่ง ไม้

แม่นก กก ไข่ จน ออก มา เป็น ตัว

ลูก นกกระจิบ เมื่อ เล็ก เล็ก เลี้ยง ตัว เอง ไม่ ได้ เลย

เวลา ลูกนก หิว ร้อง จี๊บ จี๊บ จี๊บ

แม่ นก ก็ ไป คาบ หนอน มา ป้อน

พ่อนก ก็ ช่วย เลี้ยง ลูก ด้วย

พ่อนก แม่นก เลี้ยง ลูกนก จน ปีก แข็ง แล้ว จึง ปล่อย

ให้ หา อาหาร กิน เอง

แม่ช้าง และ ลูกช้าง

แม่ช้าง ออก ลูก มา เป็น ตัว ลูกช้าง เล็ก เล็ก มี รูปร่าง เหมือน พ่อช้าง แม่ช้าง

แม่ช้าง ดูแล เลี้ยง ลูก ดี มาก

แม่ช้าง ทั้ง รัก และ ทั้ง ห่วง ลูก

เวลา เดิน ไป กลาง ป่า แม่ ให้ ลูก เดิน ข้าง หน้า และ เวลา จะ ให้ เลี้ยว ไป ทาง ซ้าย หรือ เลี้ยว ไป

ทาง ขวา ก็ ใช้ งวง ต้อน ถ้า เดิน ช้า แม่ ก็ จะ ใช้ งวง กระตุ้น

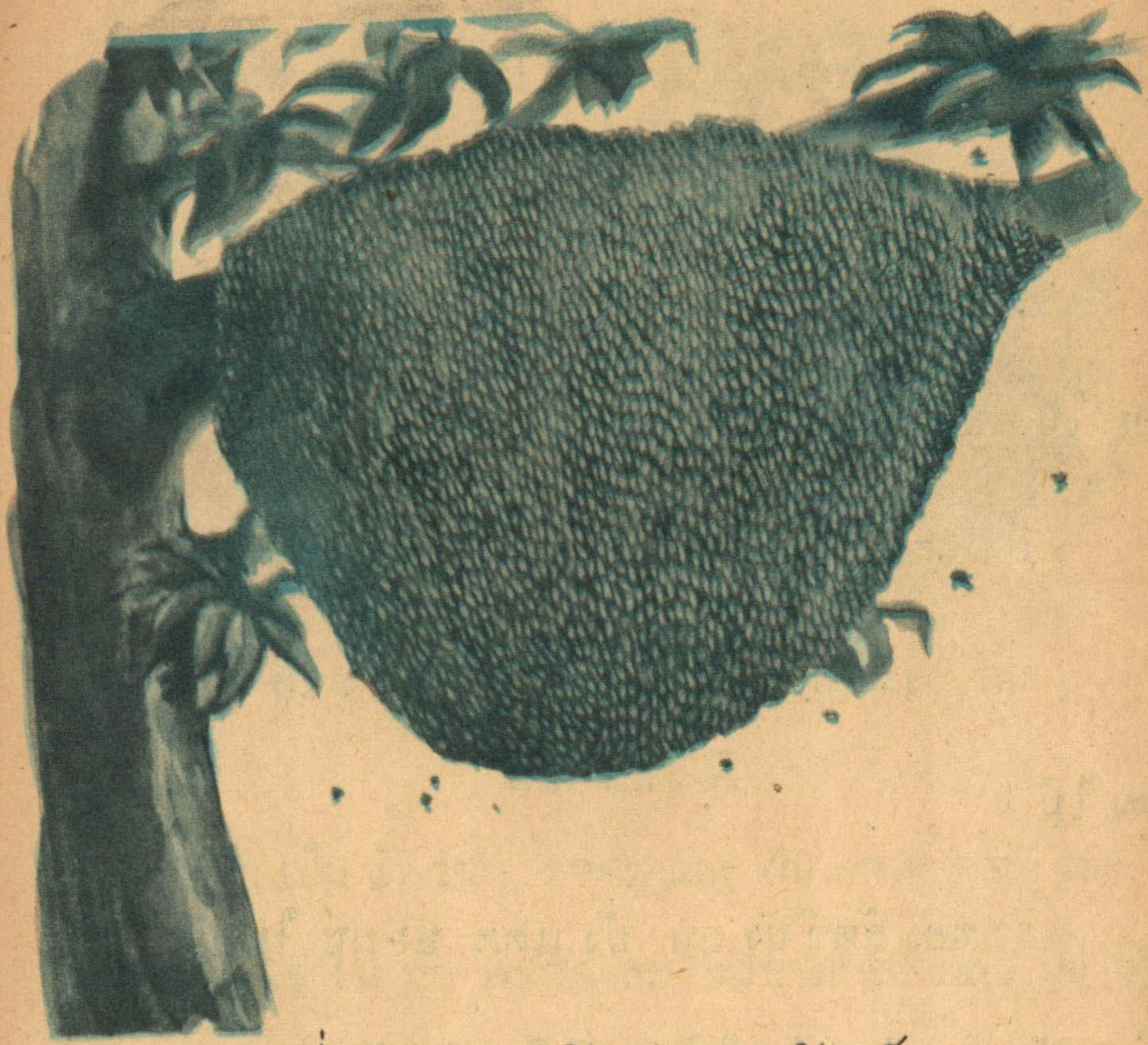
ลูกช้าง เดิน ท่า ทาง สง่า น่า รัก น่า เอ็นดู

เวลา เห็น อะไร แปลก แปลก มัน จะ หยุด มอง เหมือน เด็ก เล็ก เล็ก เวลา ตกใจ ก็ จะ วิ่ง เข้า ไป ซุก อยู่ ใต้ ท้อง แม่ เวลา มัน เหนื่อย ขี้เกียจ เดิน มัน จะ พัน งวง เข้า กับ หาง แม่ ให้ แม่ ลาก ไป

เวลา หิว นม ลูกช้าง ดูด นม แม่ กิน ด้วย ปาก แต่ เวลา หิว น้ำ มัน ใช้ งวง ดูด น้ำ ขึ้น มา แล้ว พ่น เข้า ปาก

ช้าง กิน พืช เช่น ใบหญ้า ใบไม้ และ ต้นอ้อย เป็น อาหาร มัน ใช้ งวง จับ อาหาร ใส่ เข้า ปาก

ช้าง ชอบ อยู่ ตาม ป่า คน เอา ช้างป่า มา เลี้ยง ให้ เชื่อง สำหรับ งัด ซุง และ ลาก ซุง

ที่ อยู่ อาศัย ของ สัตว์

สัตว์น้ำ เช่น ปลา อาศัย อยู่ ใน น้ำ

สัตว์บก เช่น มด ปลวก วัว และ ควาย อาศัย อยู่ บน บก

สัตว์ บาง ชนิด เช่น กบ และ เต่า อาศัย อยู่ ได้ ทั้ง ใน น้ำ และ บน บก

สัตว์ บาง ชนิด ทำ รัง อยู่ บาง ชนิด ขุด รู อยู่

และ บาง ชนิด อาศัย อยู่ ตาม โพรง หรือ พุ่ม ไม้

มดไฟ ทำ รัง อยู่ใน ดิน ปลวก ก็ ทำ รัง อยู่ ใน ดิน

หนู งู และ กระต่าย บาง ชนิด ชอบ ขุด รู ให้ ลูก อยู่ ใน ดิน

ผึ้ง ชอบ ทำ รัง อยู่ ตาม กิ่ง ไม้ หรือ ใน โพรง ไม้

นก กระจิบ ที่ ร้อง จี๊บ จี๊บ ทำ รัง ให้ ลูก อยู่ บน ต้น ไม้

รัง ของ สัตว์ บัง ลม บัง แดด บัง ฝน ให้ มัน และ ป้อง กัน ลูก อ่อน ไม่ ให้ สัตว์ อื่น ทำ อันตราย

บ้าน ของ เรา ก็ บัง แดด บัง ฝน ให้ เรา กิน นอน และ ทำ งาน ได้ สะดวก

เรา จึง ไม่ ควร เก็บ รัง นก มา เล่น และ ไม่ควร ทำลาย รัง สัตว์ อื่น อื่น

ปลาสลิด

ปลา เป็น สัตว์น้ำ อาศัย และ กิน อาหาร อยู่ใน น้ำ ปลา ออก ไข่ ใน น้ำ คราว ละ มาก มาก แล้ว ไข่ ฟัก ออก เป็น ตัว

ปลา มี หลาย ชนิด เรา กิน ปลา เป็น อาหาร เรา เลี้ยง ปลา บาง ชนิด ใน บ่อ บาง คน เลี้ยง ปลา สลิด

ปลาสลิด ตัว สั้น แบน มัน ชอบ อยู่ ใน น้ำ นิ่ง ที่ มี ผัก บุ้ง หรือ สาหร่าย ปลาสลิด กิน ไรน้ำ ตัว นิด นิด ตะไคร่น้ำ แหน และ รำ ต้ม กับ ผัก บุ้ง มัน ก็ ชอบ กิน

เนื้อ ปลาสลิด มัน อร่อย มาก และ มี กลิ่น หอม นิด นิด หลาย คน ชอบ กิน ปลาสลิด แห้ง

สิ่ง ที่ไม่ ควร ทำ

๑. อย่า เล่น รังแก สัตว์

๒. อย่า จับ ลูก สัตว์ อ่อน อ่อน มา เล่น

๓. อย่า เก็บ ไข่ นก มา เล่น

๔. อย่า พราก ลูก สัตว์ป่า มา จาก แม่

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ สังเกต

๑. สัตว์ ทุก ชนิด ขยัน หา อาหาร กิน ให้ สังเกต ว่า

มด ขน อาหาร อย่างไร

ไก่ คุ้ย เขี่ย หา อาหาร อย่างไร

นก จิก เมล็ด หญ้า และ จิก แมลง กิน อย่างไร

๒. สัตว์ หลาย ชนิด ขยัน ทำ รัง สำหรับ ออก ไข่ และ ให้ ลูก เล็ก เล็ก อยู่ อาศัย ให้ สังเกต ดู รัง นก กระจอก นกกระจาบ และรังหมาร่า ว่าทำด้วยอะไร

๓. สังเกต ดู ลูกกบ ใน คู น้ำ ว่า โตขึ้น อย่างไร

สัตว์เลี้ยง

แมว

แมว เป็น สัตว์บก มี สี่ ขา ขน นุ่ม เต็ม ตัว แมว เป็น สัตว์ ที่ สะอาด และ น่า รัก มาก

เรา เลี้ยง แมว ไว้ เป็น เพื่อน และ จับ หนู มัน ชอบ จับ จิ้งจก และ แมลง ด้วย

แมว ชอบ กิน เนื้อ แทบ ทุก ชนิด และ ชอบ กิน ข้าว คลุก ปลา ย่าง มัน กิน น้ำ ที่ สะอาด

เวลา เกิด ใหม่ ใหม่ ลูก แมว เหมือน พ่อแมว แม่แมว ตา ก็ ไม่ ลืม ยืน ก็ ไม่ได้ มัน ทำ อะไร ไม่ได้ เลย เวลา หิว มัน ดูดกิน นม แม่

แม่แมว ไม่ ชอบ ให้ คน รังแก ลูก รัก ของ มัน บาง ที มัน คาบ ลูก ไป ซ่อน ไว้ ใน รัง ถ่าน หรือ ใน ที่ ลับ ตา คน

หมา

หมา เป็น สัตว์บก มี สี่ ขา และ ขน หุ้ม เต็ม ตัว เมื่อ ออก จาก ท้อง แม่ ใหม่ ใหม่ ลูก เล็ก เล็ก เหมือน พ่อหมา แม่หมา แต่ มัน เดิน ไม่ ได้ และ ไม่ ลืม ตา มัน กิน นม แม่

หมา โดยมาก ฉลาด หัด ง่าย หัด ให้ มัน นั่ง ก็ ได้ หัด ให้ มัน คาบ หนังสือ ก็ได้

เรา เลี้ยง หมา ไว้ เป็น เพื่อน และ เฝ้า บ้าน หมา ชอบ กิน เนื้อ ทั้ง ดิบ และ สุก มัน ชอบ แทะ กระดูก วัว และ กระดูก หมู ผัก มัน ก็ กิน ข้าว คลุก ปลา ทู มัน ก็ กิน

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ สังเกต

๑. แมว ของ เธอ ชอบ กิน อะไร บ้าง

๒. หมา ของ เธอ ชอบ กิน อะไร บ้าง

๓. นอก จาก หมา และ แมว เธอ รู้จัก สัตว์เลี้ยง อะไร อีก บ้าง

ไก่

แม่ไก่ ร้อง เรียก ลูก เสียง “กุ๊ก กุ๊ก กุ๊ก”
แม่ไก่ สอน ให้ ลูก เล็ก เล็ก จิก รำ กิน

หลัง จาก ฟัก ออก จาก ไข่ สัก สอง สาม วัน ลูกไก่ ก็ กิน รำข้าว ได้

ไก่ กิน อาหาร ง่าย มาก มัน กิน ทั้ง ข้าวสุก ข้าวสาร และ ข้าวเปลือก รำข้าว ข้าวโพด ผักกาด สด

หญ้า ใบ กระถิน และ เมล็ด ทานตะวัน มัน ก็ ชอบ กิน

ถ้า เธอ เลี้ยง ไก่ อย่า ลืม ให้ ไก่ ของ เธอ กิน

ปลา ป่น น้ำ ที่ สะอาด และเปลือก หอย ป่น หรือ เปลือก

ไข่ ที่ เผา แล้ว ด้วย

ไก่ ยัง กิน กรวด และ ก้อนหิน เล็ก เล็ก สำหรับ

ไป ช่วย บด อาหาร อีก ด้วย

เรา เลี้ยง ไก่ไว้ กิน เนื้อ และ กิน ไข่ ไข่ มี ประโยชน์

แก่ เรา มาก เธอ ควร กิน ไข่ เสมอ เสมอ เรา ใช้ ขน ไก่

ทำ ประโยชน์ ได้ หลาย อย่าง เช่น ทำ ไม้ ปัดฝุ่น ยัด เบาะ

และ ทำ ดอกไม้

ไก่ เป็น สัตว์ ปีก จำพวก นก มี ขน คล้าย ขน นก

หุ้ม เต็ม ตัว มี สอง ขา มี ปาก แหลม สำหรับ จิก อาหาร

ปลาย นิ้ว มี เล็บ แหลม คม สำหรับ คุ้ย เขี่ย หา อาหาร

แพะ

แพะ เป็น สัตว์เลี้ยง ชนิด หนึ่ง เรา เลี้ยง แพะ ไว้ กิน นม บาง คน ชอบ กิน เนื้อ แพะ

แพะ มี ใบ หู ยาว หาง สั้น และ มี เขา สั้น สั้น สอง เขา แพะ ปีน ป่าย เก่ง

แพะ ชอบ กิน ใบ ไม้ แทบ ทุก ชนิด มัน ชอบ กิน ใบ มะขามเทศ ใบ กระถิน และ ใบ แค มาก หญ้า มัน ก็ ชอบ กิน

เรา ควร ให้ มัน กิน รำ ผสม กากมะพร้าว ข้าวโพด และ กระดูกป่น ด้วย แพะ กิน เค็ม จัด จึง ควร หา เกลือ ตั้ง ไว้ ให้ มัน เลีย กิน ได้ ทุก เวลา ด้วย

นม แพะ มี ประโยชน์มาก เธอ เคย ดื่ม นม แพะ ไหม อร่อยไหม

สิ่ง ที่ ควร ทำ

ให้ สะสม รูป สัตว์ ต่าง ต่าง และ บอก ว่า เป็น สัตว์ อะไร มี กี่ ขา อาศัย อยู่ ใน น้ำ หรือ บน บก กิน อะไร

เธอ ลอง คิด ดู ว่า มี สัตว์ อะไร บ้าง

๑. ลูกสัตว์ ที่ไม่ เหมือน แม่ เมื่อ เล็ก เล็ก

๒. ลูกสัตว์ ที่ แม่ เลี้ยงดู ปอน อาหาร

๓. ลูกสัตว์ ที่ ดูด นม แม่ กิน

๔. สัตว์ ที่ ออก ลูก เป็น ไข่

๕. สัตว์ ที่ ออก ลูก เป็น ตัว

๖. สัตว์ ที่ มี ขา สอง ขา

๗. สัตว์ ที่ มี ขา สี่ ขา

๘. สัตว์ ที่ มี ขา หก ขา และ มี ปีก สอง ปีก

๙. สัตว์ ที่ มี ขา หก ขา แต่ไม่ มี ปีก

๑๐. สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ ใน ดิน

๑๑. สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ บน ต้น ไม้

๑๒. สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ บน ดิน

๑๓. สัตว์ ที่ อาศัย อยู่ ใน น้ำ

๑๔. สัตว์ ที่ อยู่ ใน น้ำ ก็ได้ บน บก ก็ได้

๑๕. สัตว์ ที่ กิน พืช เป็น อาหาร

๑๖. สัตว์ ที่ กิน สัตว์ อื่น

๑๗. สัตว์ ที่ กิน แมลง

๑๘. สัตว์ ที่ กิน พืช และ สัตว์ อื่น

๑๙. สัตว์ ที่ ช่วย เธอ เฝ้า บ้าน

๒๐. สัตว์ ที่ เป็น เพื่อน เธอ

๒๑. สัตว์ ที่ เธอ กิน นม

๒๒. สัตว์ ที่ เธอ กิน เนื้อ

๒๓. สัตว์ ที่ ช่วย เรา ทำ งาน

พืช มี มากมาย หลาย ชนิด

พืช มี อยู่ มากมาย หลาย ชนิด ต้น ไม้ ใหญ่ ใหญ่ ต้น ดอกไม้ และ ต้นผัก

ต้นกล้วย มะม่วง ชมพู่ ขนุน ทุเรียน กุหลาบ ผักกาด มะเขือ กะหล่ำปลี และ ถั่ว เป็น พืช ทั้ง นั้น

พืช บาง ชนิด ใหญ่ มาก ต้น มะขาม ใหญ่ มาก

ต้น ผักกาด เตี้ย นิด เดียว พืช บาง ชนิด เล็ก มาก จน เธอ มอง ด้วย ตา เปล่า ไม่ เห็น ก็ มี

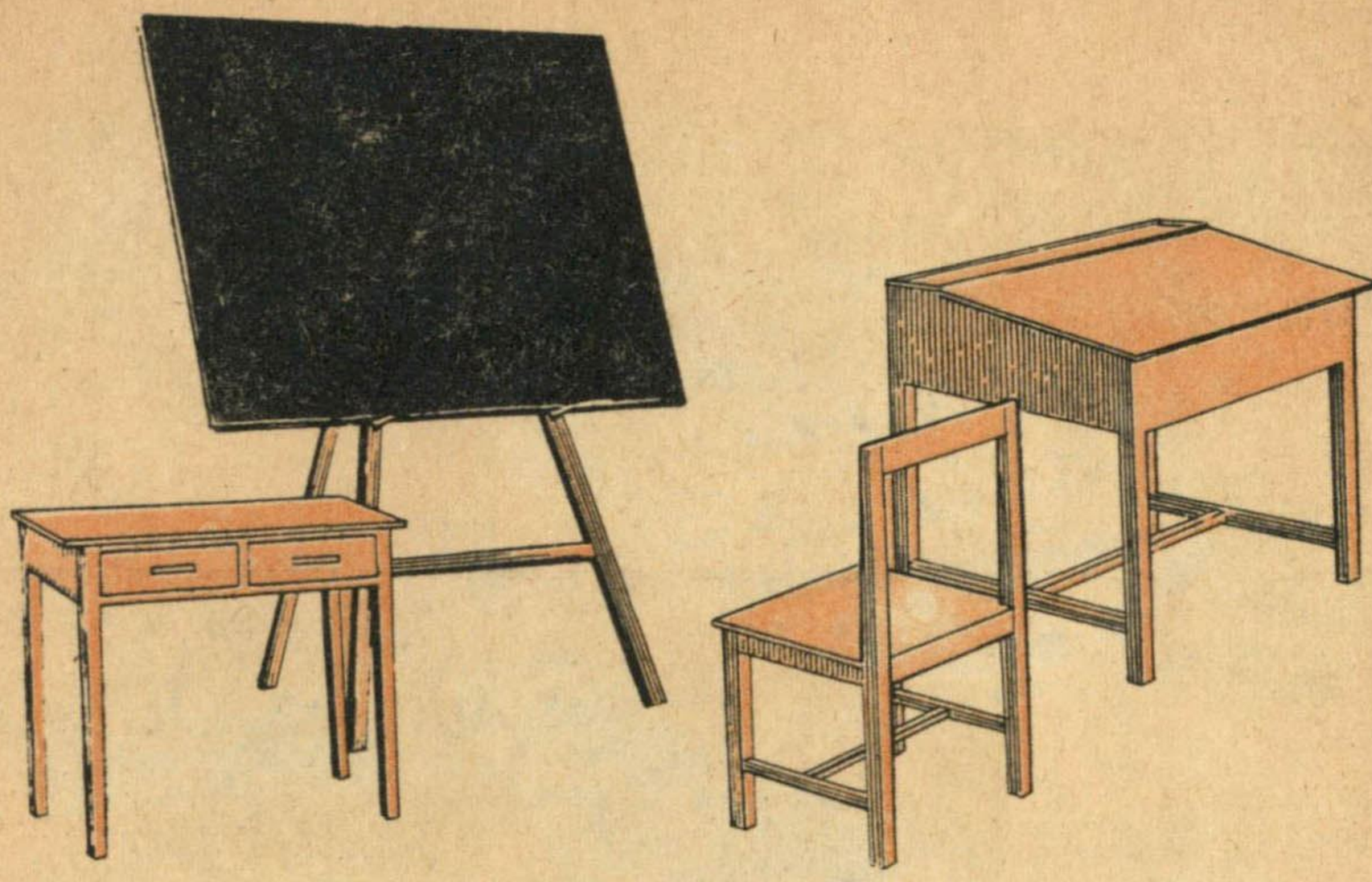
พืช บาง ชนิด มี ต้น เป็น เถา เช่น ตำลึง พักทอง บวบ และ ถั่ว

พืช มี ประโยชน์ มาก พืช หลาย ชนิด ให้ อาหาร แก่ เรา

เรา กิน ลำต้น ของ พืช ได้แก่ อ้อย

เรา กิน ใบ ของ พืช ได้แก่ ใบ มะยม ใบ ทองหลาง และ ยอด มะม่วง เรา ยัง ใช้ ใบ ของ พืช ห่อ อาหาร เช่น ใบ กล้วย ใบ บัว และ ใบ จาก

เรา กิน ผล ของ พืช หลาย ชนิด เช่น กล้วย มะม่วง มะละกอ สับปะรด พืช บาง ชนิด ให้ เมล็ด เรา กิน ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด และ ถั่ว ต่าง ต่าง

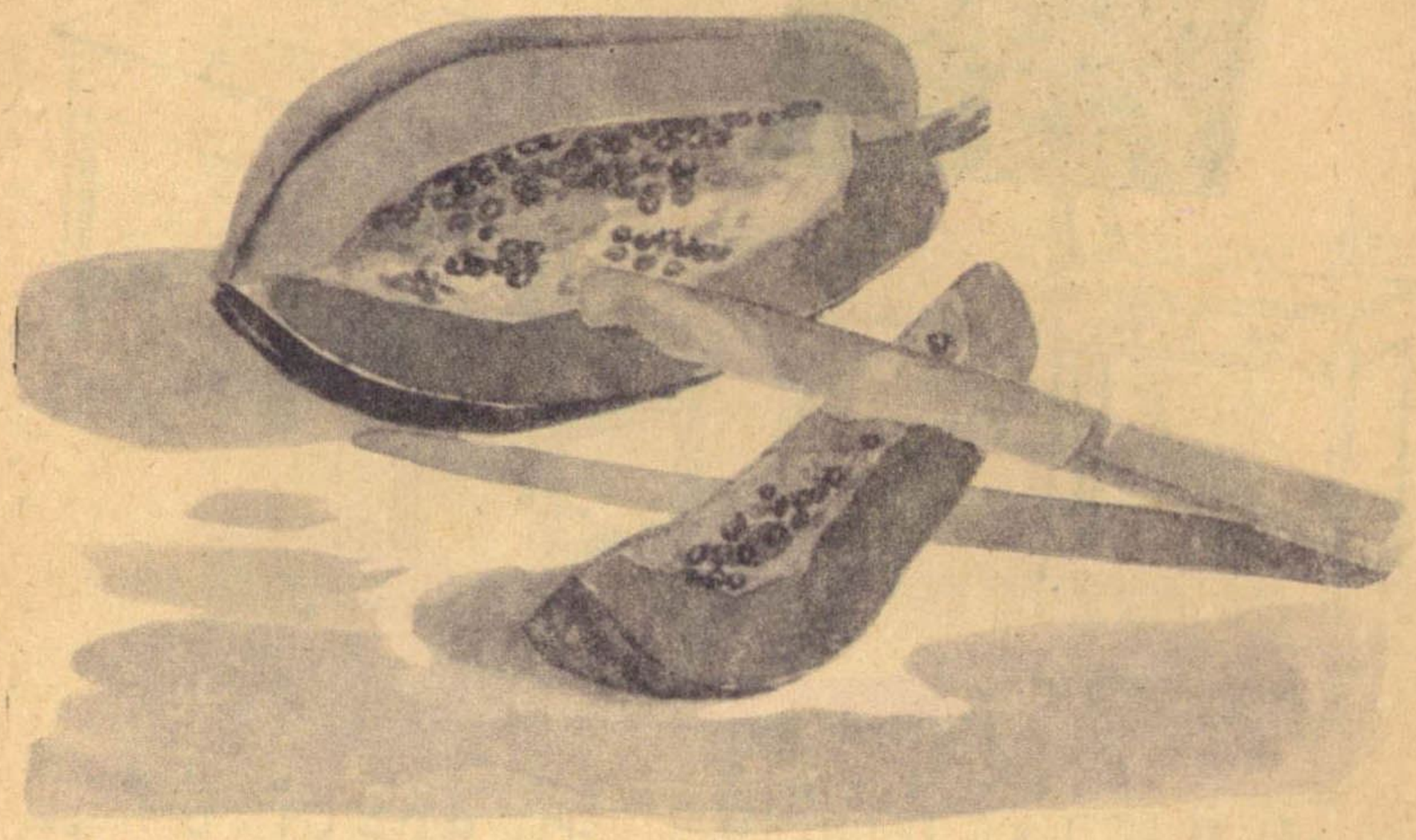
ไม้ ที่ เรา ใช้ ทำ บ้าน โต๊ะ และ เก้า อี้ ก็ ได้ มา จาก ต้นไม้ ซึ่ง เป็น พืช ขนาด ใหญ่ ใหญ่

พืช หลาย ชนิด ยัง มี ดอก สวย สวย ให้ เรา ชม

ถ้า ไม่ มี พืช คน และ สัตว์ คง ไม่ มี อาหาร กิน และ ตาย กัน หมด

เรา ต้อง ขยัน ปลูก พืช ผัก สวนครัว และ พืช ที่ มี ประโยชน์ อื่น อื่น ที่ โรงเรียน และ ที่ บ้าน หมั่น รด น้ำ และ พรวน ดิน ให้ งอก งาม มี ดอก มี ผล ให้ เรา กิน

พืช ต้อง การ ดิน ดี น้ำ อากาศ และ แสงแดด

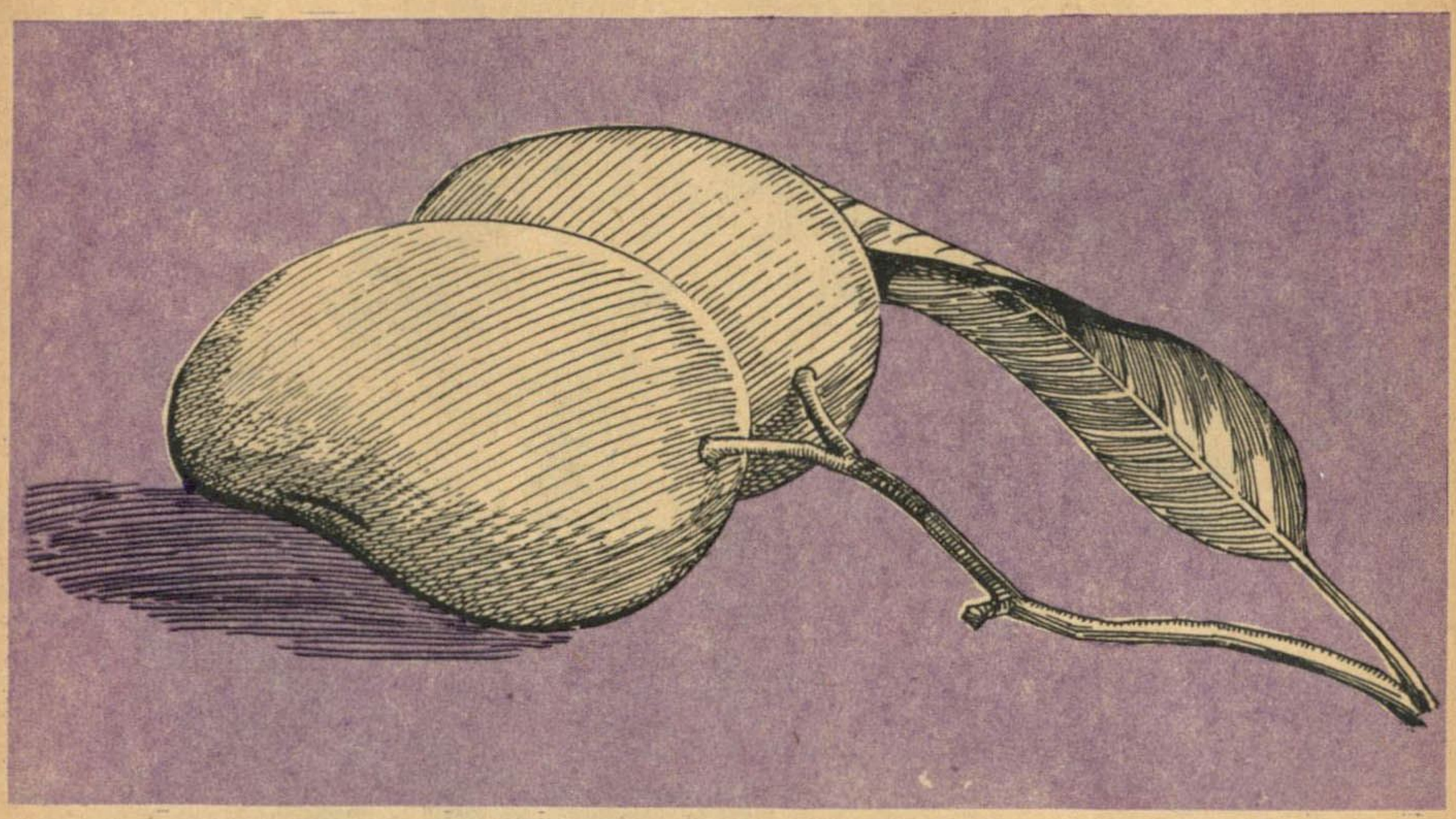

ผลไม้
มะละกอ

ต้น มะละกอ ปลูก ง่าย มาก โต เร็ว และ มี ลูก ให้ เธอ กิน ตลอด ปี

มะละกอ ดิบ ทำ ส้มตำ กิน อร่อย มะละกอ สุก มี รส หวาน กิน อร่อย เรา ใช้ เมล็ด สำหรับ ปลูก

เธอ ลอง กิน มะละกอ สุก เธอ จะ ชอบ เป็น แน่

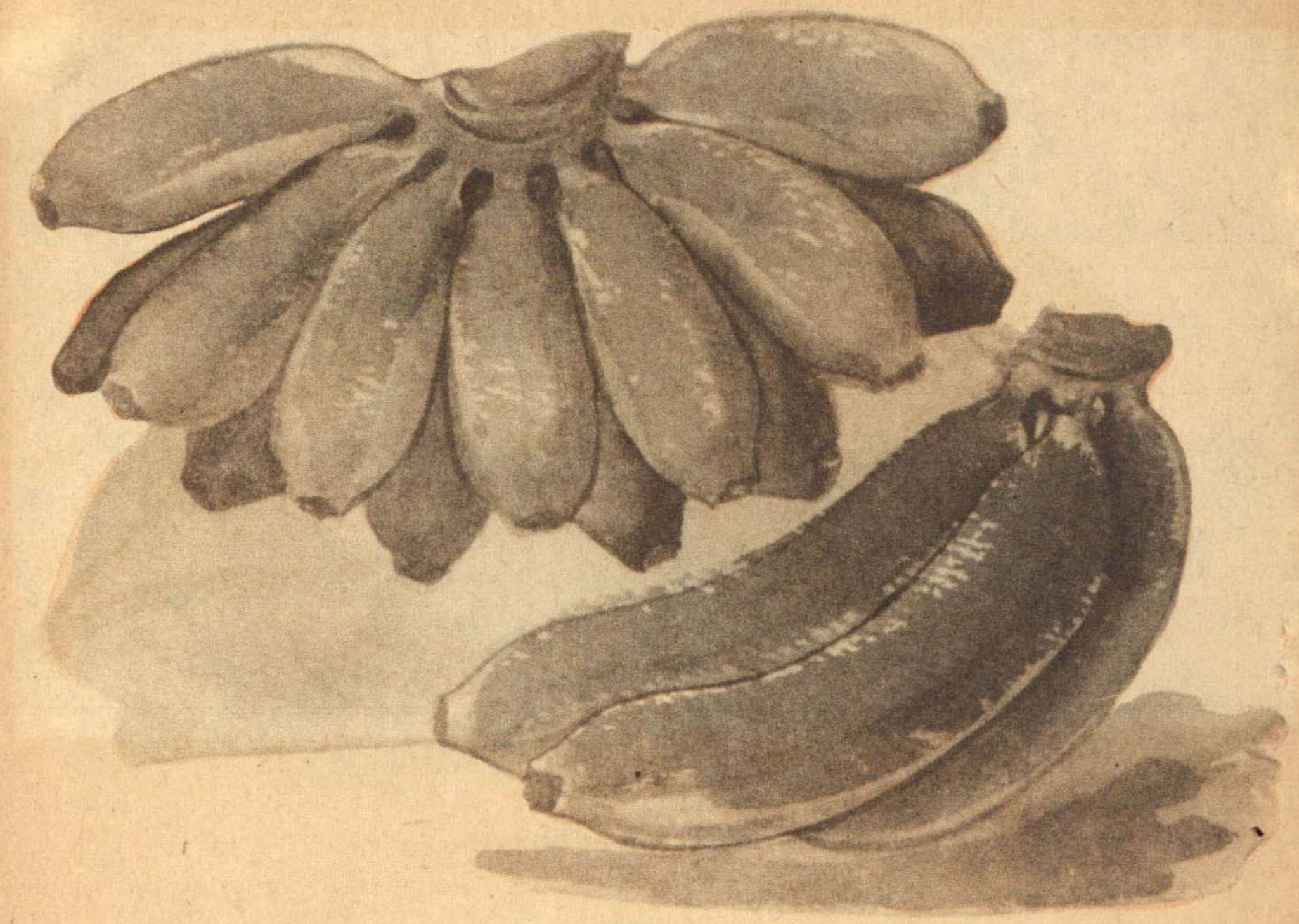
มะม่วง

ต้น มะม่วง ใหญ่ กว่า ต้น กล้วย และ ต้น มะละกอ เรา ใช้ เมล็ด ปลูก หรือ ตอน กิ่ง ปลูก

ใน เดือน เมษายน และ พฤษภาคม มี มะม่วง ชุก มาก มะม่วง มี หลาย ชนิด มะม่วง อกร่อง สุก หวาน มาก มะม่วง พิมเสนมัน ดิบ กรอบ และ มัน

มะม่วง ทะวาย มี ผล ให้ เธอ กิน ตลอด ปี

เธอ คิด ว่า มะม่วง อะไร อร่อย ที่ สุด

กล้วย

ต้น กล้วย มี อยู่ หลาย ชนิด เช่น กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่

เรา ใช้ ส่วน ต่าง ต่าง ของ ต้น กล้วย เป็น ประโยชน์ ใช้ กาบ กล้วย มัด ของ ใช้ หยวก ให้ หมู กิน ใช้ ใบ ห่อ ของ ใช้ หน่อ สำหรับ ปลูก และ ใช้ ผล สำหรับ กิน .

เรา มี กล้วย กิน ตลอด ปี ใน หน้าฝน มี กล้วย มาก กว่า หน้า อื่น เรา กิน กล้วย สุก เรา ใช้ กล้วย ทำ ขนมกล้วย ทำ บวชชี หรือ เชื่อม ก็ กิน อร่อย

สิ่ง ที่ ควร สังเกต และ ควร ทำ

๑. ใน เมือง ที่ เธอ อยู่ มี ผลไม้ อะไร บ้าง จด ชื่อ ไว้ เธอ ชอบ ผลไม้ อะไร

๒. เก็บ เมล็ด ของ ผลไม้ ที่ เธอ ชอบ กิน ไว้ ด้วย ให้ สังเกต ว่า ผลไม้ บาง ชนิด มี เมล็ด เดียว บาง ชนิด มี หลาย เมล็ด ให้ เก็บ เมล็ด จาก ผล ที่ กิน อร่อย ที่ สุด มี เมล็ด น้อย แต่ มี เนื้อ มาก ถ้า ผลไม้ มี เมล็ด เดียว ให้ เลือก เก็บ เมล็ด จาก ผล ที่ โต งาม แต่ มี เมล็ด เล็ก เมล็ด ผลไม้ ที่ เก็บ ไว้ ต้อง ตาก แดด ให้ แห้ง

๓. ให้ เพาะ เมล็ด มะม่วง ที่ เลือก ไว้ ใน กระถาง ใส่ ดิน ร่วน รด น้ำ ทุก วัน และ สังเกต ว่า ต้น มะม่วง เล็ก เล็ก งอก ขึ้น อย่างไร

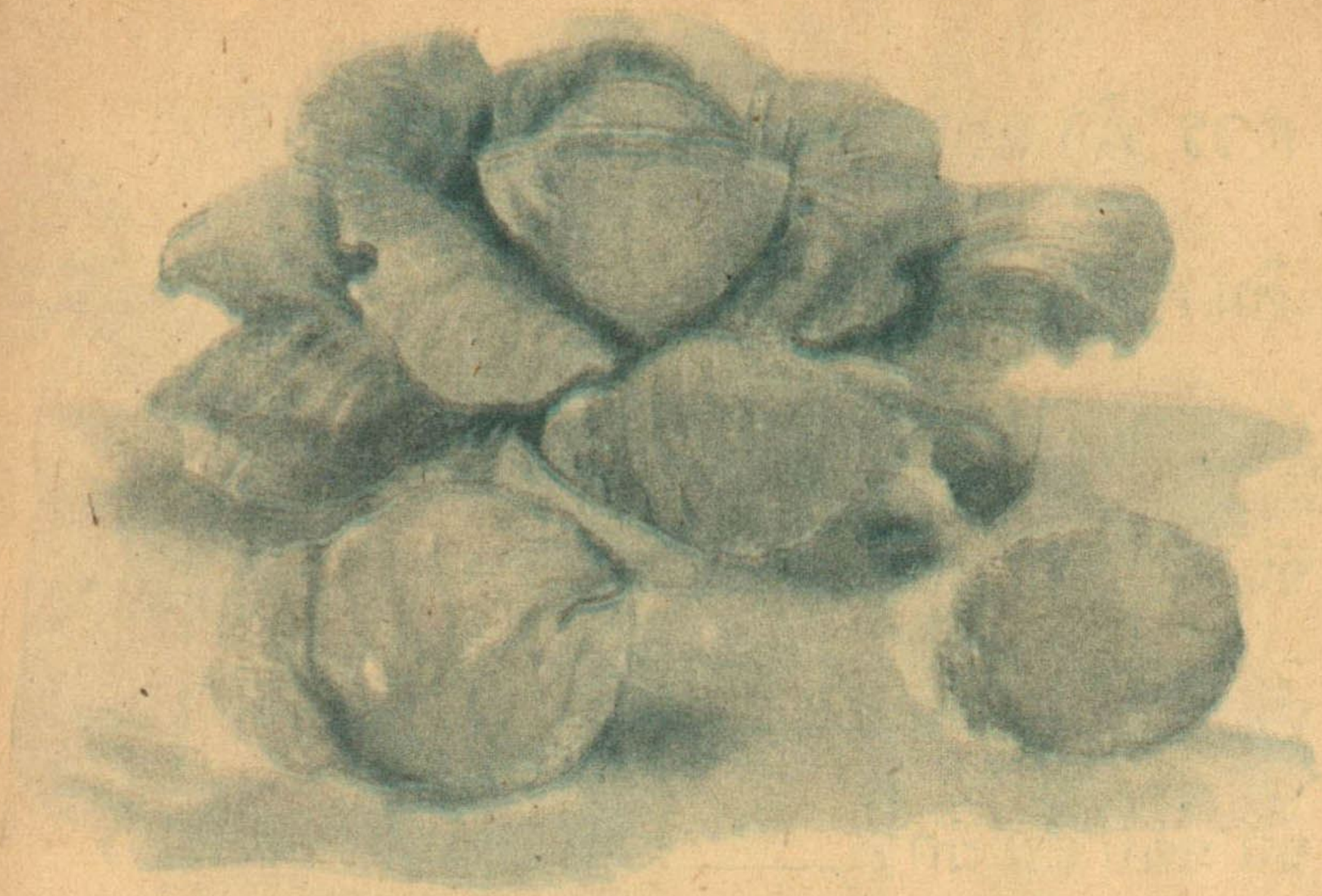

ผัก

ผักกาด

ผักกาด มี หลาย ชนิด เช่น ผักกาดหอม ฝรั่ง ใบ เขียว อ่อน บาง และ กรอบ ผักกาดหอม จีน ใบ เขียว แก่ และ หนา กว่า ผักกาดเขียว ก้านกลม ก็ กิน อร่อย ผักกาด บาง ชนิด กิน ได้ ทั้ง ดิบ และ สุก ถ้า จะ กิน ผัก ดิบ ให้ ล้าง น้ำ ให้ สะอาด เสีย ก่อน

เขา ปลูก ผักกาด ด้วย เมล็ด ปลูก ง่าย โต เร็ว และ ปลูก ได้ ทุก ฤดู ปลูก ราว ราว ห้า สิบ วัน ก็ จะ เก็บ กิน ได้

กะหล่ำปลี

กะหล่ำปลี เป็น ผัก ที่ มี ประโยชน์ มาก มี หลาย ชนิด คือ ชนิด หัวกลม ใหญ่ ชนิด หัวเล็ก ยาว และ ชนิด ใบ สีม่วง แก่

กะหล่ำปลี ต้ม กับ ไก่ กิน อร่อย กิน ดิบ ดิบ อร่อย แต่ ต้อง ล้าง ให้ สะอาด เสีย ก่อน

กะหล่ำปลี ชอบ อากาศ หนาว ปลูก ได้ ดี ใน ฤดูหนาว หรือ ปลาย ปลาย ฤดูฝน

เขา ใช้ เมล็ด ปลูก เหมือน กับ ผักกาด

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ ควร สังเกต

๑. เติม คำ ใน ช่อง ว่าง

ฉัน เคย กิน ผัก _____ ใน แกง

ฉัน เคย กิน ผัก _____ ใน ผัด

ฉัน ชอบ กิน ผัก _____ มาก เป็น ที่ หนึ่ง

ฉัน ชอบ กิน ผัก _____ มาก เป็น ที่ สอง

๒. ให้ เธอ เก็บ เมล็ด ผัก ต่าง ต่าง ไว้ เลือก เก็บ เมล็ด จาก ผล ที่ แก่ จัด โต งาม และ ไม่ เป็น โรค ตาก แดด ให้ แห้ง และ เก็บ ไว้ สำหรับ ปลูก ต่อ ไป

๓. พืช ต้อง การ ดิน ดี

ให้ หา กระป๋อง สัก สอง ใบ เจาะ รู ที่ ก้น เพื่อ ให้ น้ำ ไหล ได้ กระป๋อง ใบ ที่ หนึ่ง ใส่ ทราย ให้ เต็ม กระป๋อง ใบ ที่ สอง ใส่ ดิน ร่วน ผัง เมล็ด ถั่วฝักยาว ลง ใน กระป๋อง ทั้ง สอง และ รด น้ำ ทุก วัน สังเกต ดู ว่า ต้น ถั่ว ใน กระป๋อง ใบ ไหน งอก งาม ดี

ดอกไม้

ดอกไม้ สวย สวย มี มาก มาย หลาย ชนิด บ้าง ก็ ใหญ่ บ้าง ก็ เล็ก บ้าง ก็ เป็น ช่อ บ้าง ก็ เป็น ดอก เดี่ยว เดี่ยว บ้าง ก็ มี กลีบ มาก บ้าง ก็ มี กลีบ น้อย บ้าง ก็ มี กลีบ ชั้น เดียว บ้าง ก็ มี กลีบ หลาย ชั้น

ดอกไม้ มี สี ต่าง ต่าง สีขาว สีแดง สีเหลือง สีชมพู หรือ สีม่วง

ดอกไม้ ที่ มี สี ต่าง ต่าง ได้แก่ ดอกกุหลาบ ดอกเฟื่องฟ้า ดอกบานชื่น ดอกเทียน และ ดอกไม้ อื่น อื่น อีก หลาย ชนิด

ดอกไม้ บาง ชนิด มี กลิ่น หอม ดอกไม้ ที่ มี กลิ่น หอม ได้ แก่ ดอกมะลิ ดอกพุทธชาด ดอกจำปี และ ดอกจำปา ทั้ง สี และ กลิ่น ของ ดอกไม้ ชวน ให้ แมลง มา ไต่ ตอม และ ช่วย ผสม เกสร ให้ เรา ได้ เมล็ด สำหรับ ปลูก ต่อไป

เขา ใช้ เมล็ด ดอกไม้ หลาย ชนิด เช่น ทานตะวัน หงอนไก่ บานชื่น บานไม่รู้โรย สำหรับ ปลูก ต้นไม้ดอก บาง ชนิด เช่น กุหลาบ เขา ตอน กิ่ง ปลูก บาง ชนิด เช่น ชบา ใช้ กิ่ง ปลูก

เรา ปลูก พืช จำพวก ไม้ดอก ไว้ ที่ โรงเรียน และ ที่ บ้าน ทำ ให้ โรงเรียน และ บ้าน สวย งาม

สิ่ง ที่ ควร ทำ และ ที่ ควร สังเกต

๑ ดอกไม้ ที่ ฉัน รู้จัก

ดอกไม้ ที่ บาน เวลา เช้า คือ ____

ดอกไม้ ที่ บาน เวลา กลางคืน คือ ____

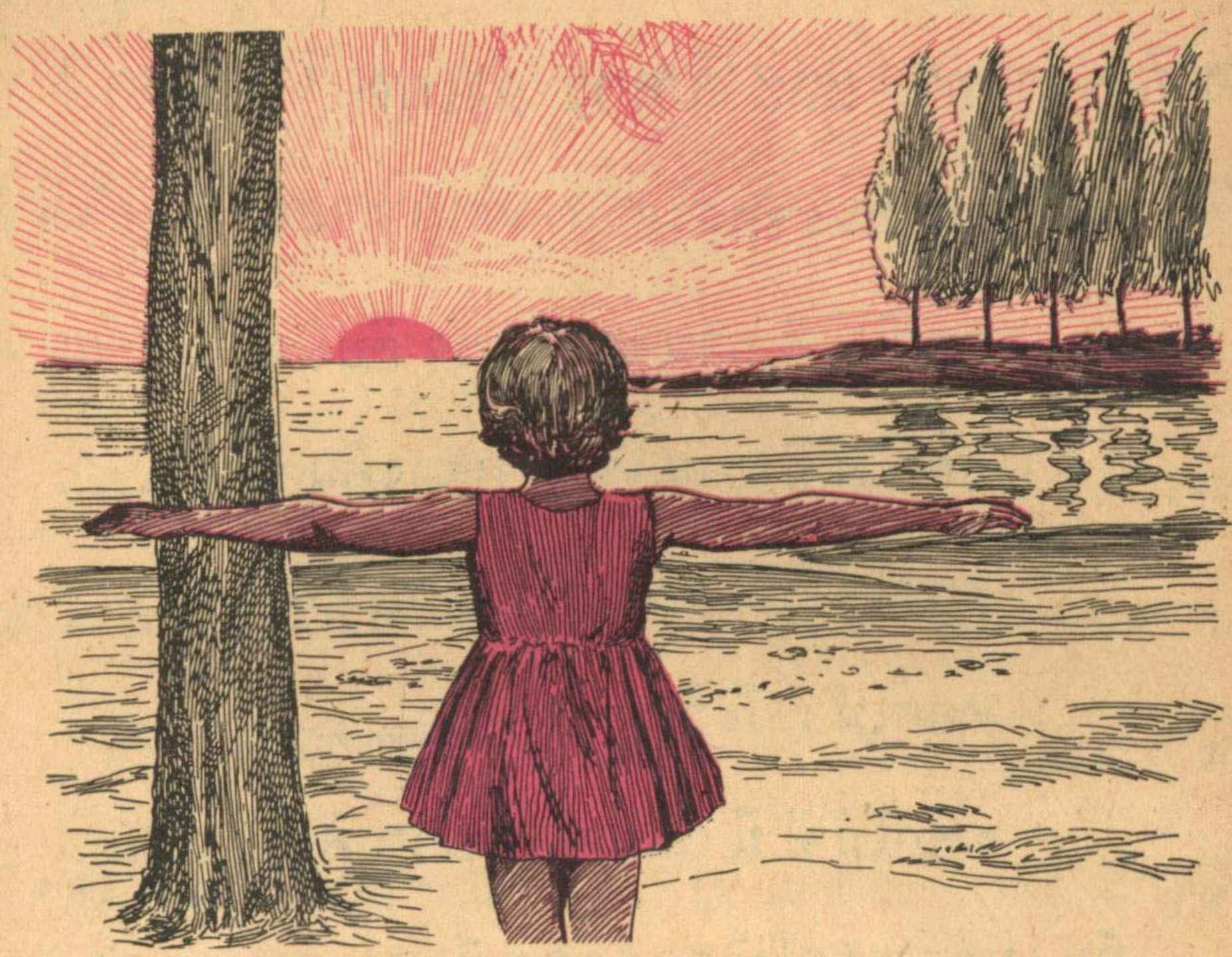
ดอกไม้ ที่ มี กลีบ ขาว ล้วน คือ ____

ดอกไม้ ที่ มี สี สวย คือ ____

ดอกไม้ ที่ มี กลิ่น หอม มาก คือ ____

๒. เก็บ เมล็ด ดอกไม้ ต่าง ต่าง ที่ เธอ ชอบ ตาก แดด ให้ แห้ง ใส่ ขวด และ เขียน ชื่อ ปิด ไว้

๓. ปลูก ต้นไม้ ดอก ให้สังเกต ว่า มัน งอก อย่างไร หว่าน เมล็ด ดอกเทียน สี ต่าง ต่าง ลง ใน กระถาง และ รด น้ำ ทุก วัน เมื่อ ต้น เทียน งอก และ มี ใบ สาม หรือ สี่ ใบ แล้ว ให้ แยก ลง ปลูก ใน ดิน ถ้า ฝน ไม่ ตก ให้ รด น้ำ ทุก วัน ไม่ ช้า เธอ จะ เห็น ต้นเทียน โต และ ออก ดอก สี ต่าง ต่าง

ดวงอาทิตย์ ขึ้น ดวงอาทิตย์ ตก และ ทิศ

ทุก ทุก เช้า ดวงอาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ ตะวันออก

ทุก ทุก เย็น ดวงอาทิตย์ ตก ทาง ทิศ ตะวันตก เวลา

เธอ ยืน ดู ดวงอาทิตย์ ขึ้น เธอ หัน หน้า ไป ทาง ทิศ

ตะวันออก และ หัน หลัง ไป ทาง ทิศ ตะวันตก

เงา ของ เธอ ทอด ไป ทาง ทิศ ตะวันตก

ถ้า เธอ กาง แขน ออก ไป ทั้ง สอง ข้าง แขน ขวา จะ ชี้ ไป ทาง ทิศ ใต้ และ แขน ซ้าย จะ ชี้ ไป ทาง ทิศเหนือ

ทิศ สำคัญ มี ๔ ทิศ คือ ทิศเหนือ ทิศ ตะวันออก ทิศใต้ และ ทิศ ตะวันตก

เติม คำ ใน ช่อง ว่าง

๑. เวลา ฉัน ยืน ดู ดวงอาทิตย์ ตก ฉัน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ _____ ข้าง หลัง ฉัน เป็น ทิศ _____ เงา ของ ฉัน ทอด ไป ทาง ทิศ _____

๒. โรงเรียน ของ ฉัน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ _____ หัน หลัง ไป ทาง ทิศ _____

๓. เวลา เดิน มา โรงเรียน ฉัน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ___ ข้าง หลัง ฉัน เป็น ทิศ _____

๔. เวลา เดิน กลับ บ้าน ฉัน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ___ ข้าง หลัง ฉัน เป็น ทิศ _____

ความเปลี่ยนแปลง ใน รอบ วัน

เช้าตรู่ สาย

เวลา เช้าตรู่ ท้องฟ้า ยัง ไม่ สว่าง นัก อากาศ เย็น สบาย มี ลม พัด เอื่อย เอื่อย นก หลาย ชนิด ตื่น ขึ้น หา อาหาร กิน

ขอบ ฟ้า ทาง ทิศ ตะวันออก ค่อย สว่าง ขึ้น ที ละ น้อย อากาศ ก็ ยัง ไม่ ร้อน นัก

ตอนสาย ดวงอาทิตย์ จะ ขึ้น สูง และ แสง จ้า อากาศ ตอนสาย ร้อน กว่า เมื่อ ตอน เช้าตรู่ ทุก คน ลงมือ ทำ งาน แล้ว เด็ก เด็ก เรียน หนังสือ อยู่ ใน ห้อง เรียน

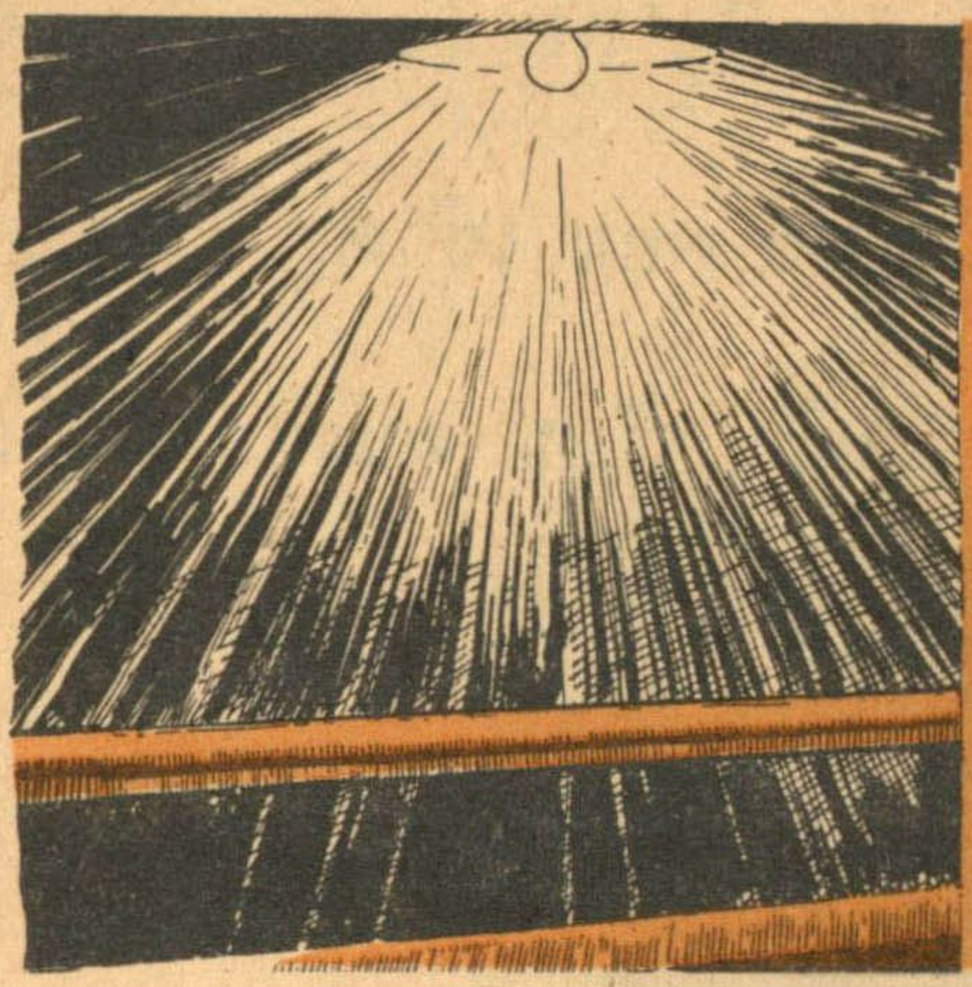
เที่ยง บ่าย

ก่อน เที่ยง โรงเรียน หยุด พัก ให้ เด็ก กิน ข้าว กลางวัน

เวลา เที่ยง ดวงอาทิตย์ อยู่ สูง ใน ท้อง ฟ้า เงา ของ ต้นไม้ มี อยู่ เพียง ใต้ ต้น เท่า นั้น อากาศ ตอนเที่ยง ร้อน กว่า ตอนเช้า และ ตอนสาย มาก

ตอนบ่าย ดวงอาทิตย์ ข้าม หลังคา โรงเรียนไป ทาง ทิศ ตะวันตก อากาศ ยัง ร้อน อยู่

โรงเรียน เลิก เด็ก เด็ก กลับ บ้าน

ตอนเย็น กลางคืน

ตอนเย็น ดวงอาทิตย์ ตก ลับไป ทาง ทิศ ตะวันตก แดด หมดไป อากาศ เย็น ลง มาก

ต่อ มา ไม่ ช้า ก็ มืด เป็น เวลา กลางคืน เรา ต้อง จุดไฟ จึง จะ กิน อาหารเย็น หรือ ทำ งานได้

เวลา กลางวัน สว่าง มี ดวงอาทิตย์ อยู่ ใน ท้องฟ้า เมื่อ ดวงอาทิตย์ ลับไป แล้ว ก็ มืด เป็น เวลา กลางคืน กลางคืน อากาศ เย็น สบาย กว่า ตอน กลางวัน

เด็ก เด็ก อ่าน หนังสือ เล็ก น้อย และ ทำ การ บ้าน แล้ว เข้า นอน เด็ก เด็ก ต้อง นอน มาก และ นอน แต่ หัวค่ำ ตื่น แต่ เช้า จึง จะ แข็งแรง และโต เร็ว

๒๐ พ.ค.๒๕๕๕

๕๕

เติม คำ ใน ช่อง ว่าง

๑. เวลา เช้า ดวงอาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ_____อากาศ ยัง ไม่_____นัก

๒. เวลา สาย ดวงอาทิตย์ ขึ้น_____ใน ท้องฟ้า อากาศ_____มากขึ้น

๓. เวลา เที่ยง ดวงอาทิตย์ อยู่_____อากาศ_____มาก

๔. เวลา บ่าย ดวงอาทิตย์ อยู่ ทาง ทิศ_____อากาศ ยัง ร้อน มาก เวลา เย็น ดวงอาทิตย์ ตก ทาง ทิศ_____ อากาศ_____ลง

๕. เวลา กลางคืน อากาศ_____กว่า ตอน กลางวัน

๖. ถ้า เธอ ยืน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ตะวันออก ข้างหลัง เป็น ทิศ_____ถ้า เธอ กาง แขน ออก แขน ขวา จะ ชี้ ไป ทาง ทิศ_____

๗. ทิศ ตะวันตก อยู่ ตรงกัน ข้าม กับ ทิศ_____ ทิศ ใต้ อยู่ ตรง กัน ข้าม กับ ทิศ_____

ดวงอาทิตย์
ดวงอาทิตย์ใหญ่ มาก

บางที เรา เห็น ดวงอาทิตย์ เมื่อ แรก ขึ้น ใหญ่ เท่า เท่า กับ ปาก กระบุง ที่ใส่ ข้าว สาร

บางที เราเห็น ดวงอาทิตย์ที่ กำลัง จะ ตก โต เท่า เท่า กับ ลูกโป่ง สีแดง ขนาด ใหญ่

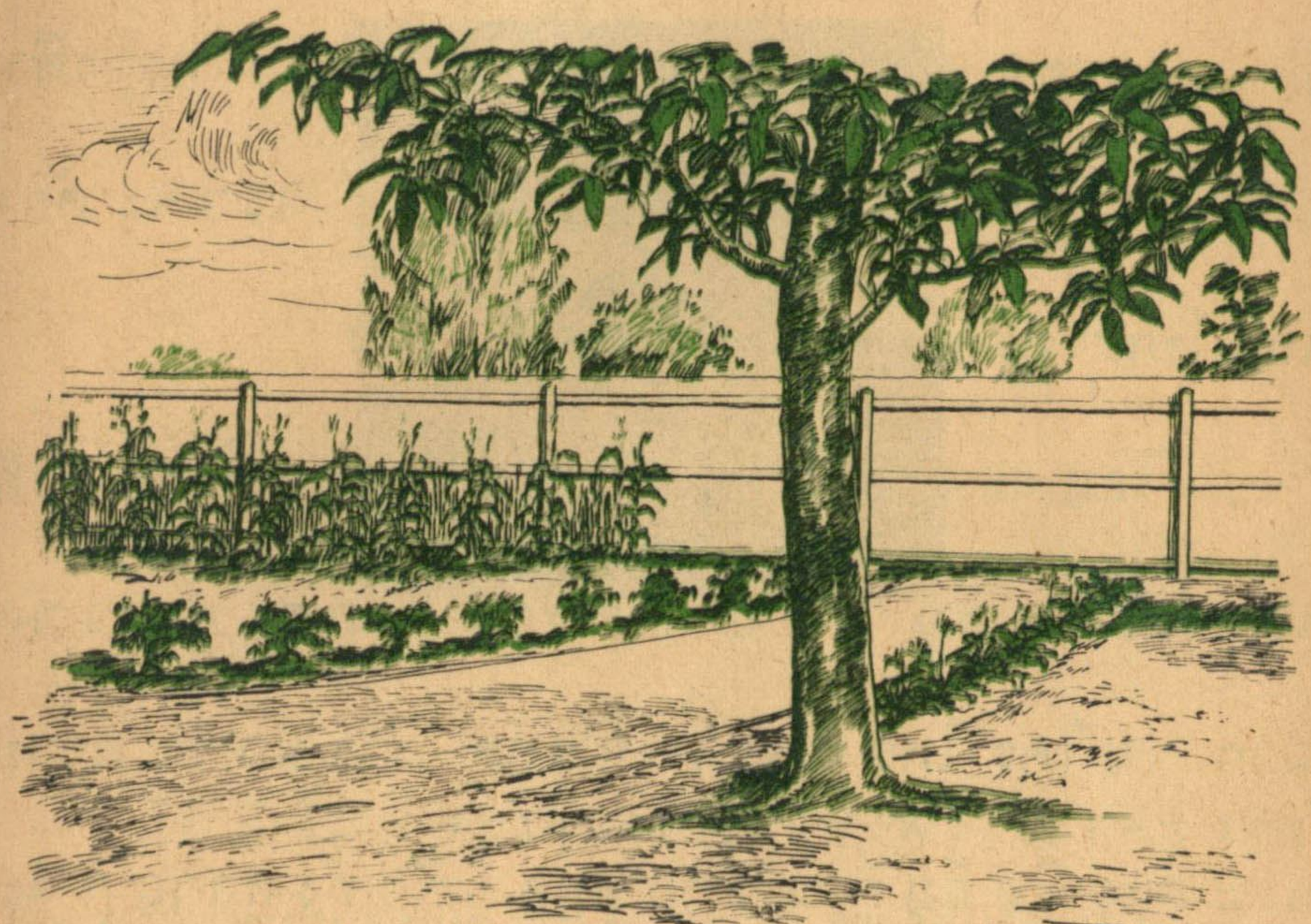
ความจริง ดวงอาทิตย์ใหญ่ มาก ใหญ่ กว่าโรงเรียน ทั้ง หลัง ใหญ่ กว่า เมือง ที่ เรา อยู่ ใหญ่ กว่า ประเทศไทย ทั้ง ประเทศ และ ใหญ่ กว่า ทุก ทุก สิ่ง ใน โลก

ดวงอาทิตย์ ใหญ่ กว่า โลก มาก มาย

ดวงอาทิตย์ ร้อน มาก

ดวงอาทิตย์ ร้อน กว่า น้ำ ร้อน ที่ กำลัง เดือด ร้อน กว่า ถ่าน แดง แดง ที่ ใช้ หุง ข้าว ร้อน กว่าไม้ ขีด ไฟ ที่ เคย ไหม้ นิ้ว มือ เรา และ ร้อน กว่า เปลว เทียน ที่ จุด บูชา พระ

ดวงอาทิตย์ ร้อน กว่า สิ่ง ที่ ร้อน ทุก สิ่ง ใน โลก มาก มาย นัก

ดวงอาทิตย์ ให้ ความร้อน และ แสงสว่าง

ดวงอาทิตย์ ร้อน มาก และ ทำ ให้ โลก อบอุ่น

ดวงอาทิตย์ มี แสงสว่าง มาก และ ทำ ให้ โลก สว่าง

โลก ได้ รับ ความร้อน และ แสงสว่าง จาก ดวงอาทิตย์ สัตว์ และ พืช ต่าง ต่าง จึง มี ชี วิต อยู่ ได้

ถ้า ดวงอาทิตย์ หาย ไป เรา ก็ จะ ไม่ มี ดวง-อาทิตย์ ให้ ความร้อน และ แสงสว่าง โลก จะ

มืด อยู่ ตลอด เวลา ไม่ มี กลางวัน ไม่ มี กลางคืน เวลา ทำ งาน เรียน หนังสือ. หรือ กิน ข้าว เรา จะ ต้อง เปิด ไฟฟ้า หรือ จุด ตะเกียง ตลอด เวลา

โลก จะ เย็นลง เย็นลง เย็น ยิ่ง กว่า น้ำแข็ง ที่ เธอ ชอบ อม เล่น เมื่อ อากาศ ร้อน โลก จะ หนาว จัด มาก จน ใคร ใคร ก็ จะ ตาย หมด ช้าง ม้า วัว ควาย และ สัตว์ อื่น อื่น ก็ จะ ตาย หมด พืช ทั้ง หลาย ก็ จะ ตาย หมด ด้วย

แสงแดด จาก ดวงอาทิตย์ ทำ ให้ เรา และ สัตว์ ต่าง ต่าง แข็งแรง

พืช ที่ มี ใบ เขียว ทุก ชนิด ต้อง ได้ รับ แสงแดด จึง จะ เติบโต และ มี ชีวิต อยู่ ได้ สัตว์ ต่าง ต่าง จึง มี พืช กิน เป็น อาหาร

NATIONAL LIBRARY

ดาว

คืน ที่ ไม่ มี ดวงจันทร์ บน ท้องฟ้า เรา จะ มอง เห็น ดาว ระยิบ ระยับ อยู่ มากมาย จน นับ ไม่ ถ้วน

ดาว เหล่า นี้ บาง ดวง ใหญ่ กว่า ดวงอาทิตย์ มาก บาง ดวง ก็ เล็ก กว่า ดวงอาทิตย์ บาง ดวง ร้อน กว่า ดวงอาทิตย์ ตั้ง หลาย สิบ หลาย ร้อย เท่า บาง ดวง ก็ เย็น กว่า ดวงอาทิตย์

ดาว ที่ เห็น ระยิบ ระยับ เหล่า นี้ อยู่ ไกล จาก โลก เรา มาก อยู่ ไกล กว่า ดวงอาทิตย์ เสีย อีก บาง ดวง อยู่ ไกล มาก จน เรา มอง ด้วย ตา เปล่า ไม่ เห็น กลางวัน เรา มอง ไม่ เห็น ดาว เพราะ แสงอาทิตย์ จ้า มาก ขับ แสงดาว เสีย หมด

ดวงจันทร์

ดวงจันทร์อยู่ ใกล้ โลก มาก กว่า ดาว และ ดวง อาทิตย์ มาก.

ใน คืน วัน ขึ้น สิบห้า ค่ำ ดวงจันทร์ เต็ม ดวง เดือน หงาย สว่าง ตลอด คืน เรา เห็น ขึ้น ทาง ทิศ ตะวัน ออก และ ตก ทาง ทิศ ตะวันตก

ใน คืน ข้างแรม ถัด ถัด ไป ดวงจันทร์ จะ ขึ้น ดึกขึ้น ดึกขึ้น และ แหว่ง มาก ขึ้น มาก ขึ้น พอ ถึง แรม

สิบสี่ สิบห้า ค่ำ คือ คืน ที่ สิบสี่ สิบห้า หลัง จาก คืน ดวงจันทร์ เต็ม ดวง เดือน จะ มืด เรา ไม่ เห็น ดวง-จันทร์ เพราะ ดวงจันทร์ ขึ้น ตอน กลางวัน

พอ เช้า ข้างขึ้น เรา ก็ จะ เห็น ดวงจันทร์ แหว่ง น้อย ลง น้อย ลง จน เต็ม ดวง ใน คืน วัน ขึ้น สิบห้า ค่ำ

เติม คำ ใน ช่อง ว่าง

๑. ดวงอาทิตย์ให้ ความ ร้อน และ_____แก่โลก

๒. ถ้า ไม่ มี ดวงอาทิตย์ สัตว์ และ_____จะ ตาย หมด

๓. แสงแดด ทำ ให้ เรา_____

๔. พืช ที่ มี ใบ เขียว ต้อง ได้ รับ_____จึง จะ เติบโต

๕. ถ้า ไม่ มี ดวงอาทิตย์ เรา จะ ไม่ มี_____กิน

๖. เรา มอง เห็น ดาว ใน เวลา_____

๗. กลางวัน เราไม่ เห็น ดาว เพราะ แสง_____จ้า มาก ขับ แสง ดาว เสีย หมด

สิ่ง ที่ ควร สังเกต และ ที่ ควร ทำ

๑. บาง คืน เรา มอง เห็น ดวงจันทร์ กลม เต็ม ดวง บาง คืน แหว่ง มาก บาง คืน ก็ แหว่ง น้อย ให้ เธอ สังเกต ดู ดวงจันทร์ ทุก คืน และ เขียน รูป ดวงจันทร์ ไว้ ว่า คืน ของ วัน ที่ หนึ่ง รูป ดวงจันทร์ เป็น อย่างไร คืน ของ วัน ที่ สอง เป็น อย่างไร ให้ สังเกต และ เขียน รูป ดวงจันทร์ ไว้ ทุก คืน จน ถึง สิ้น เดือน

๒. เธอ เคย เห็น ดวงจันทร์ แหว่ง อย่าง นี้ ไหม เป็น คืน ขึ้น กี่ ค่ำ

๓. เธอ เคย เห็น ดวงจันทร์ แหว่ง อย่าง นี้ ไหม เป็น คืน ขึ้น กี่ ค่ำ

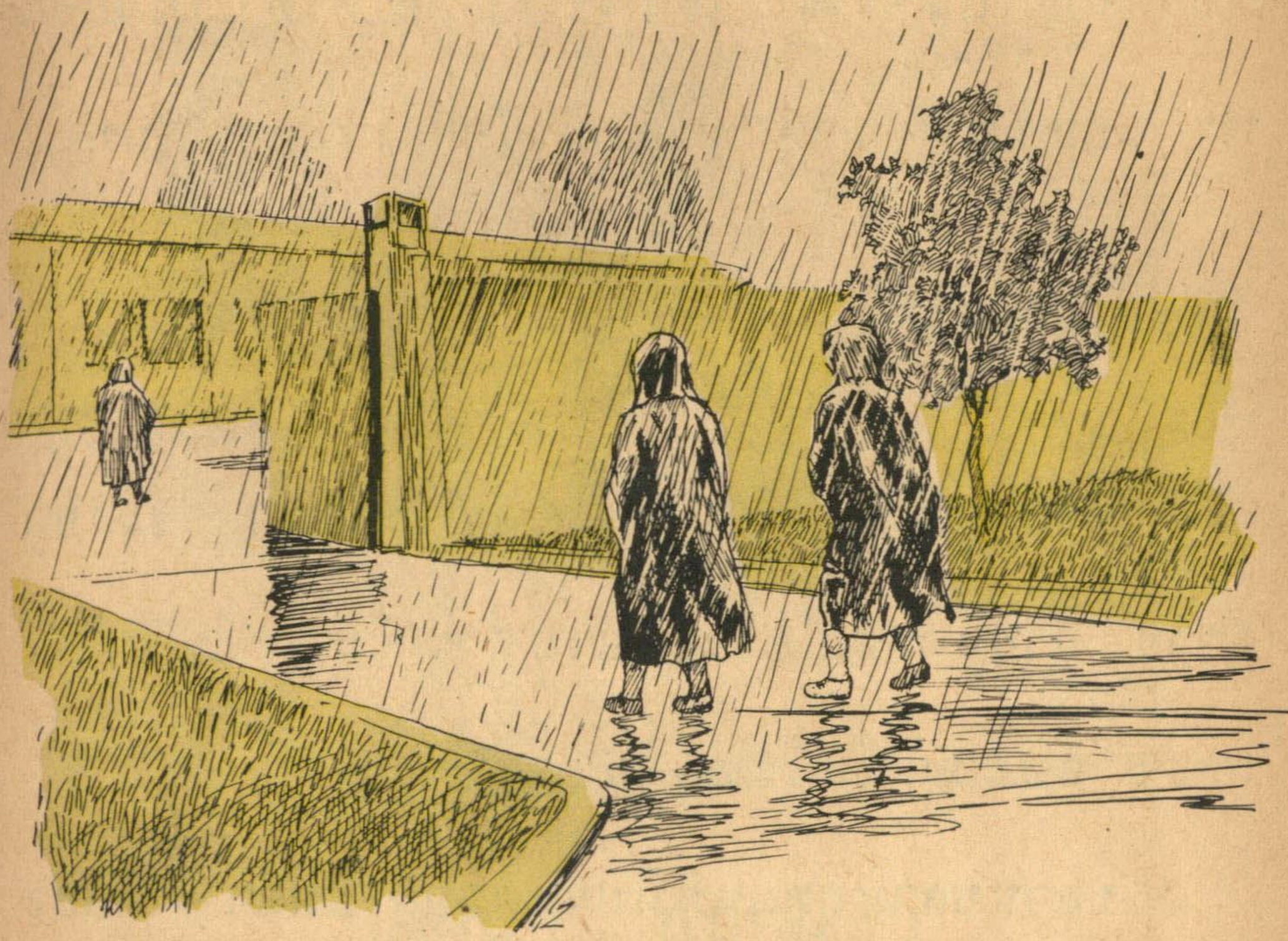
๔. เธอ เห็น ดวงจันทร์ เต็ม ดวง อย่าง นี้ ใน คืน ไหน

๕. เธอ เห็น ดวงจันทร์ แหว่ง อีก ข้าง หนึ่ง เช่น นี้ ใน คืน แรม กี่ ค่ำ

๖. เธอ เห็น ดวงจันทร์ แหว่ง อย่าง นี้ ใน คืน แรม กี่ ค่ำ

ฤดู ต่าง ต่าง

ฤดูฝน ลมฝน

ฤดูฝน ตั้งต้น ราว ราว เดือน พฤษภาคม ราว ราว เดือน ตุลาคม ก็ หมด ฤดูฝน

ใน ฤดูฝน ลมฝน มัก พัด มา จาก ทาง ทิศ ตะวันตก เฉียงใต้ ทิศ ตะวันตก เฉียง ใต้ อยู่ กลาง ระหว่าง ทิศใต้ และ ทิศ ตะวันตก ลม นี้ หอบ เอา ไอน้ำ มา ด้วย มาก เขา จึง มัก เรียก ว่า ลมฝน

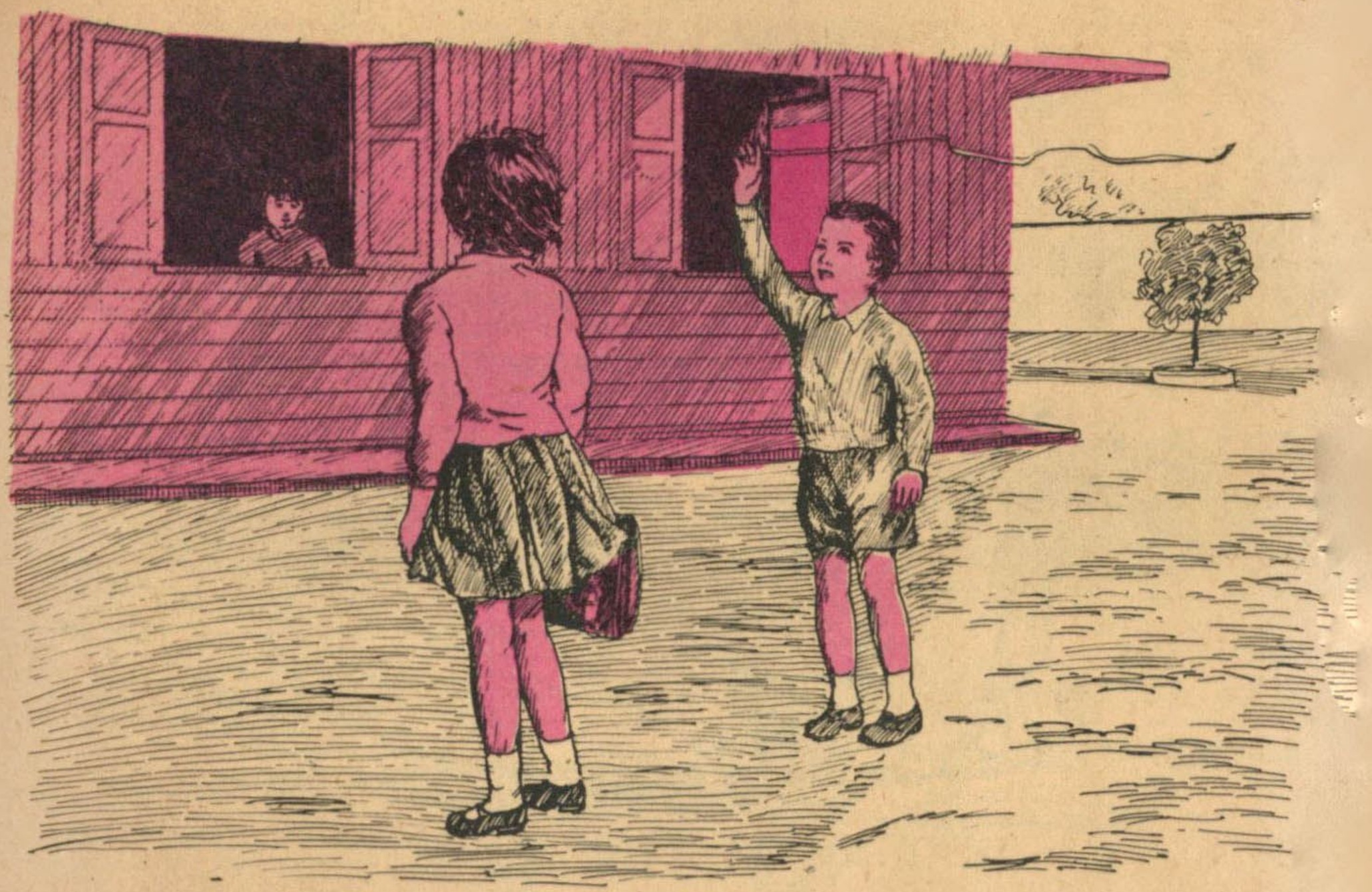
เวลา ฝน จะ ตก เรา จะ เห็น เมฆ สี เทา แก่ เกือบ ดำ ลอย อยู่ ต่ำ มาก บาง คน เรียก เมฆ นี้ ว่า เมฆฝน

ฝนตก น้ำ มาก

ภาย หลัง ฝน หยุด ตก แล้ว อากาศ สด ชื่น เย็น สบาย น้ำฝน ที่ ตก ลง มา บาง ส่วน ซึม ลง ไป ใน ดิน บาง ส่วน ระเหย ขึ้น ไป อยู่ ใน อากาศ

ปลาย ปลาย ฤดู ฝน ที่ มี ฝน ตก มาก แม่น้ำ ลำคลอง ต่าง ต่าง จะ มี น้ำ ขึ้น สูง ที่ สุด ราว ปลาย เดือน กันยายน หรือ ต้น เดือน ตุลาคม ตาม ทุ่งนา น้ำ จะ เต็ม เจิ่ง ไป หมด น้ำ จะ ท่วม หลาก อยู่ จน ราว ราว ปลาย เดือน ตุลาคม หรือ พฤศจิกายน แล้ว ก็ จะ เริ่ม ลด ลง

เมื่อ น้ำ ลด ลง ชาวนา จะ จับ ปลา ได้ หลาย อย่าง ทั้ง ปลา ช่อน ปลา ดุก ปลา สลิด ปลา กระดี่ และ ปลา อื่น อื่น

ฤดูหนาว ลมหนาว

ย่าง เข้า เดือน พฤศจิกายน อากาศ เริ่ม หนาว อากาศ จะ หนาว ไป จน ถึง ราว ราว เดือน กุมภาพันธ์

ใน ฤดูหนาว ลมหนาว พัด มา จาก ทิศ ตะวันออก เฉียง เหนือ ทิศ ตะวันออก เฉียง เหนือ อยู่ กลาง ระหว่าง ทิศ เหนือ กับ ทิศ ตะวันออก ลมหนาว พัด ผ่าน ประเทศ ต่าง ต่าง ที่ อยู่ ทาง ทิศ เหนือ ซึ่ง มี อากาศ หนาว

ใน ฤดูหนาว อากาศ แห้ง ท้องฟ้า โปร่ง อากาศ มัก หนาว มาก ใน ตอน เช้าตรู่ และ ตอน กลางคืน

ฤดูร้อน ลมว่าว

ใน เดือน มีนาคม และ เมษายน อากาศ ร้อน มาก ฤดู นี้ เป็น ฤดูร้อน ใน เดือน เมษายน อากาศ มัก ร้อน มาก ที่ สุด ฝน แทบ ไม่ ตก เลย

โชค ดี เหลือเกิน ที่ ยัง มี ลม พัด มา จาก ทาง ทิศ ใต้ ทำ ให้ อากาศ ค่อย หาย ร้อน ลง บ้าง

ลม นี้ จะ พัด แรง ใน ตอนบ่าย และ ตอนหัวค่ำ บาง คน เรียก ลม ที่ พัด มา จาก ทาง ทิศ ใต้ นี้ ว่า ลมว่าว เด็ก เด็ก ชอบ เล่น ว่าว กัน มาก ใน ฤดู นี้ เพราะ ลม พัด แรง และ สม่ำเสมอ

ฝน ไม่ ตก ขาด น้ำ

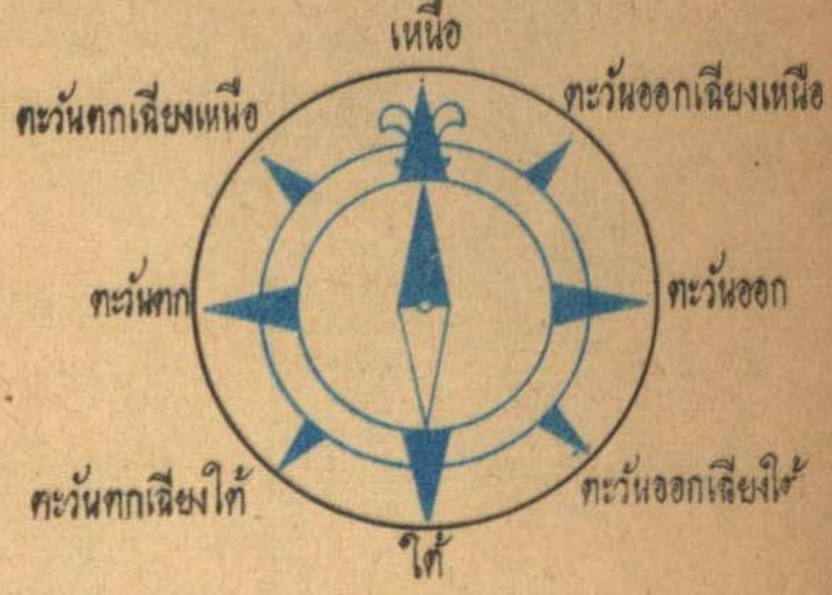
ใน ฤดูหนาว และ ฤดูร้อน ฝน ไม่ ค่อย ตก บางที เรา เรียก ว่า ฤดูแล้ง

ใน ฤดูแล้ง ดิน แห้ง ผุ่น ก็ มาก

น้ำ ใน แม่น้ำ ลำคลอง ลด น้อย ลง มาก น้ำ ใน หนอง ใน บ่อ บาง แห่ง แห้ง จน ไม่ มี เหลือ เลย

น่า สงสาร สัตว์ และ พืช มาก ควาย หา น้ำ ใน หนอง ที่ จะ ลง ไป แช่ ให้ พอ หาย ร้อน ก็ ไม่ ได้ นก ก็ ไม่ ค่อย จะ มี น้ำ ลง เล่น สัตว์ อื่น อื่น ก็ ไม่ ค่อย จะ มี น้ำ กิน เรา ต้อง รด น้ำ ต้น ไม้ ทั้ง เช้า และ เย็น ทุก วัน

สิ่ง ที่ ควร รู้ และ ที่ ควร จำ

๑. ลม คือ อากาศ ที่ เคลื่อนไหว

๒. ใน ฤดูฝน ลม พัด มา จาก ทิศ ตะวันตก เฉียง ใต้ พา ไอน้ำ มา ด้วย เป็น อันมาก

๓. ใน ฤดูหนาว ลม พัด มา จาก ทิศ ตะวันออก เฉียง เหนือ นำ อากาศ หนาว มา ด้วย

๔. ใน ฤดูร้อน ลม พัด มา จาก ทิศ ใต้

สิ่ง ที่ ควร สังเกต และ ที่ ควร คิด

๑. เวลา ลม พัด มา ถูก ตัว เธอ รู้สึก อย่างไร

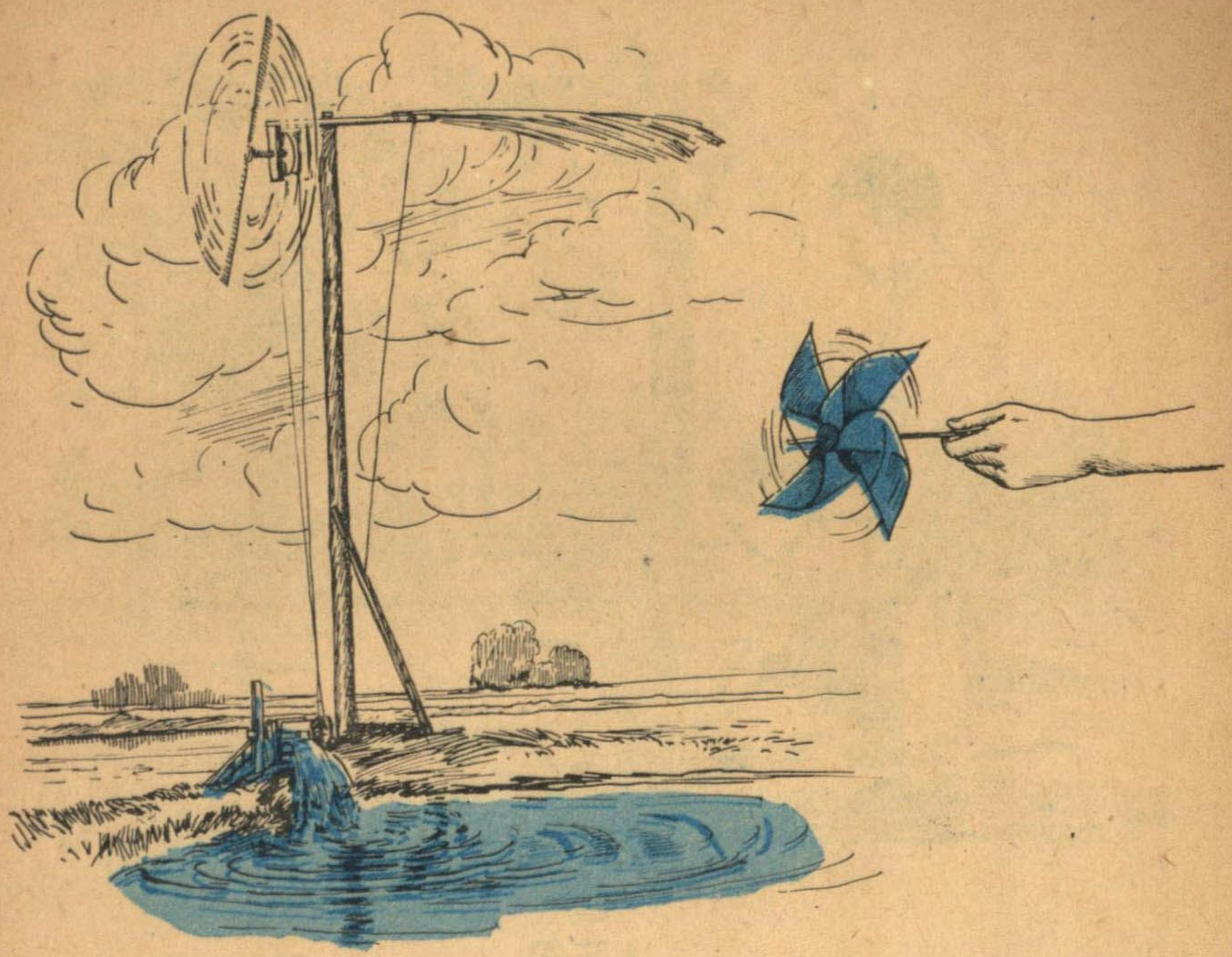
๒. เวลา ลม พัด ใบไม้ กิ่งไม้ เคลื่อนไหว หรือไม่

๓. สังเกต ว่า ถ้า กิ่งไม้ เอน ลู่ไป ทางไหน ลม กำลัง พัด ไป ทางนั้น

๔. ใน ฤดูฝน พืช และ สัตว์ ต่าง ต่าง เป็น อย่างไร

๕. เดือน ไหน น้ำ ใน คู ใน หนอง แห้ง

๖. ใน ฤดู ที่ ฝน ไม่ ตก นี้ พืช และ สัตว์ ต่าง ต่าง เป็น อย่างไร

ของเล่น ที่ เด็ก เด็ก ชอบ

กังหัน

ถ้า เธอ มี กังหัน เวลา ลม พัด ลอง ชู กังหัน ให้ ถูก ลม กังหัน ก็ จะ หมุน เพราะ ลม พัด ให้ กังหัน หมุน ลม ยิ่ง พัด แรง กังหัน ก็ ยิ่ง หมุน แรง และ เร็ว

กังหัน ที่ อยู่ กลาง นา หมุน ได้ ก็ เพราะ ลม พัด ชาวนา เรียก กังหัน ชนิด นี้ ว่า กังหันลม เขา ใช้ กังหันลม หมุน ระหัด วิด น้ำ เข้า นา

เรือ

เรา พับ กระดาษ ให้ เป็น เรือ ลอย น้ำ เล่น ได้ เรือ ลอย น้ำ ได้ เพราะ น้ำ พยุง เอา ไว้ เมื่อ ถูก ลม พัด เรือ ก็ แล่น ไป ตาม ลม

ไม้ ที่ เบา กว่า น้ำ ก็ ลอย ใน น้ำ ได้ ของ ที่ หนัก กว่า น้ำ เช่น ขัน ก็ ลอย ใน น้ำ ได้ ถ้า น้ำ ไม่ เข้า ไป ใน ขัน มาก นัก เพราะ น้ำ พยุง เอา ไว้ เรือ ไม้ และ เรือ เหล็ก ลำ ใหญ่ ใหญ่ ลอย ใน น้ำ ได้ เพราะ เหตุ เดียว กัน กับ ที่ ขัน ลอย น้ำ ได้ เรือ ใบ แล่น ไป ใน ทะเล ได้ ก็ เพราะ ลม พัด ใบ

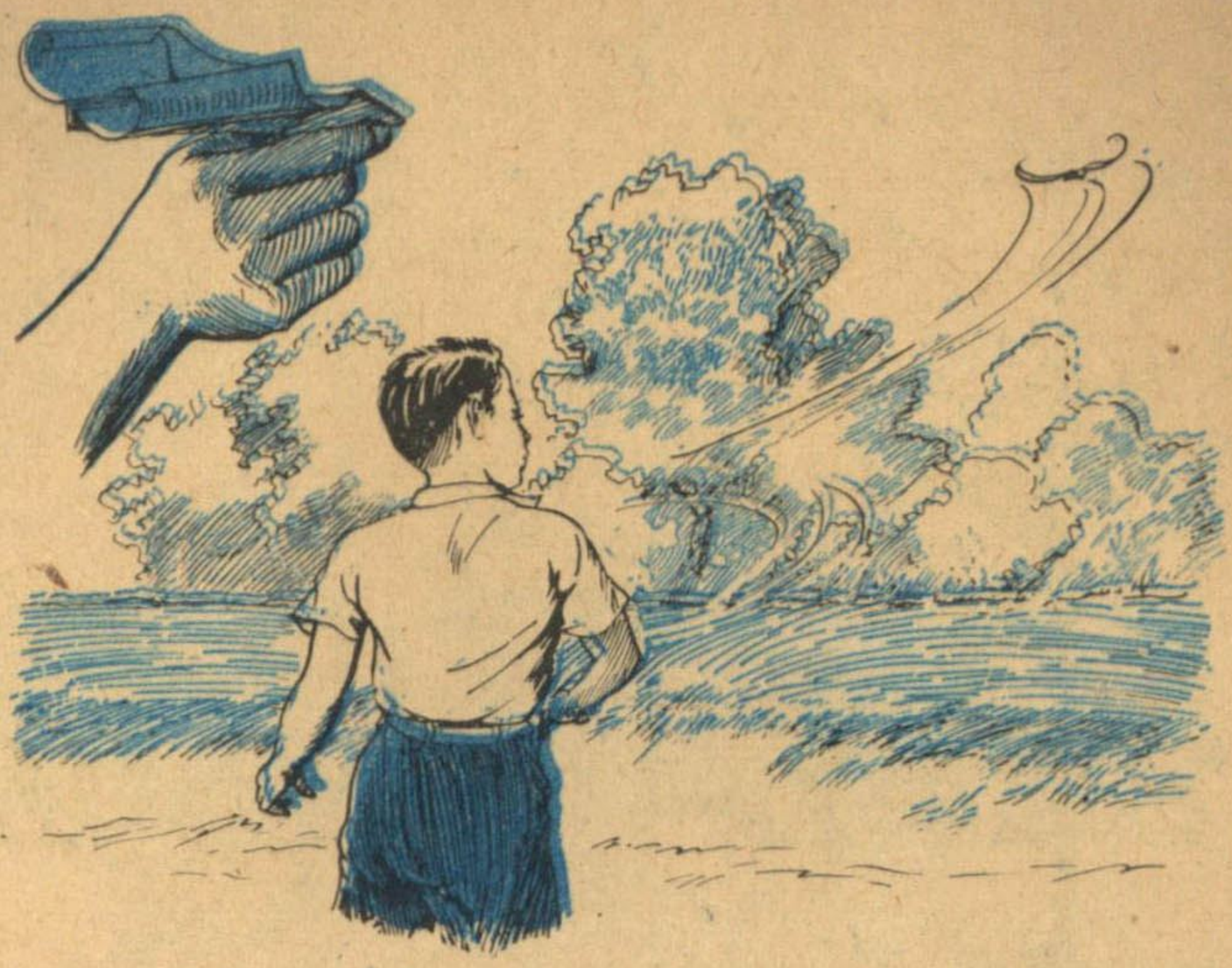

ว่าว

ใน ฤดู ที่ ลม พัด แรง สม่ำเสมอ เช่น ใน เดือน มีนาคม และ เมษายน เด็ก เด็ก มัก ชอบ เล่น ว่าว

ใน ขณะ ที่ ลม จะ พัด ว่าว ให้ ลอย ไป เรา ต้อง ดึง เชือก เอา ไว้ ว่าว ของ เรา จึง ลอย สูง ขึ้น ไป

ถ้า ลม ยัง พัด อยู่ และ เชือก ไม่ ขาด ว่าว ของ เรา ก็ จะ ลอย อยู่ ได้ บาง ที ถ้า เรา ผูก ว่าว ไว้ ว่าว ก็ ลอย อยู่ ได้ นาน นาน

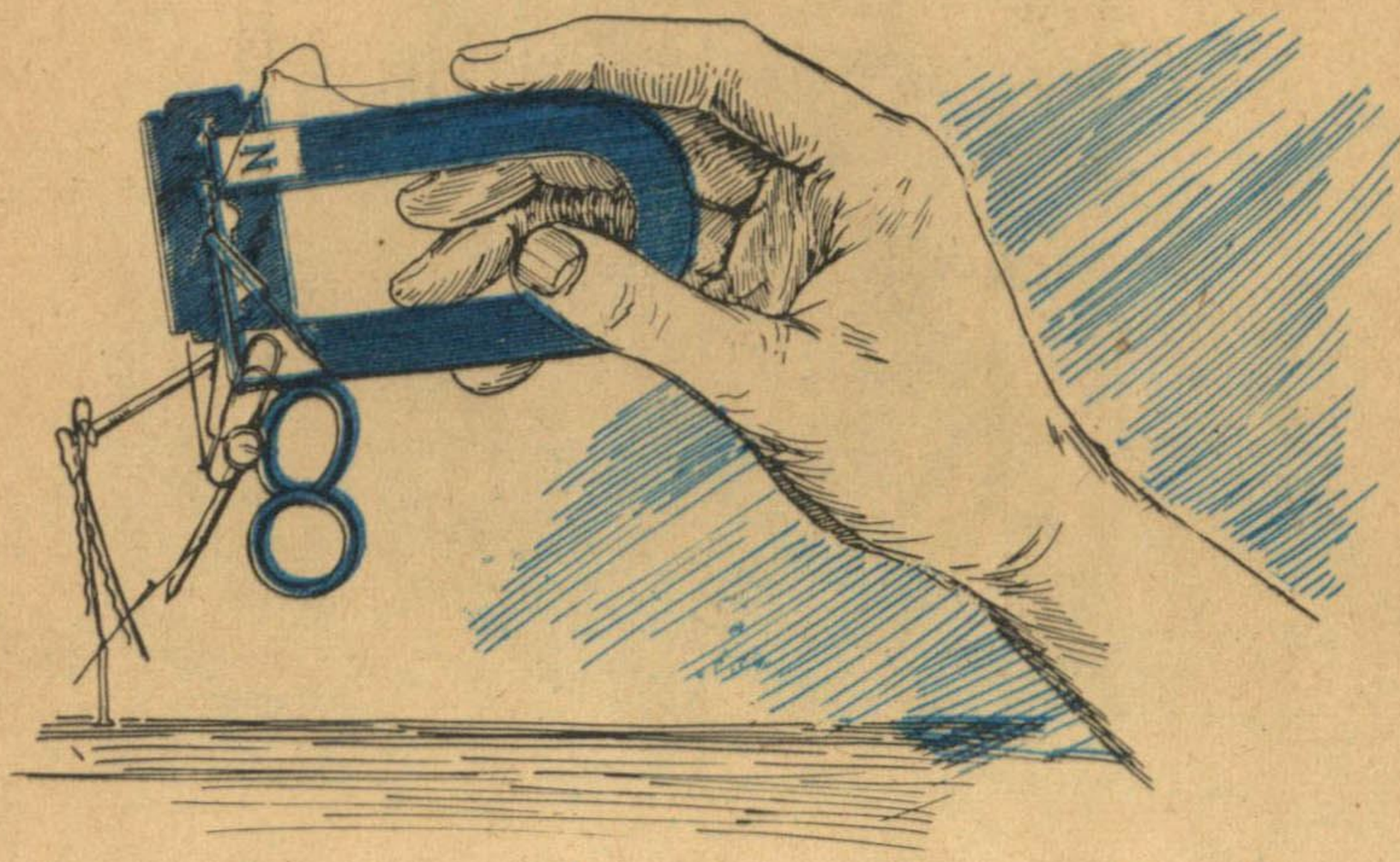

เครื่องร่อน เครื่องบิน

เวลา จะ ร่อน รูป เรา ต้อง ถือ รูป ให้ นอน แล้ว ร่อน ตาม แบน ไป แรง แรง รูป ลอย พุ่ง ไป ได้ ไกล ไกล เพราะ เมื่อ รูป เคลื่อนที่ ไป เร็ว เร็ว นั้น อากาศ พยุง เอา ไว้ ไม่ ให้ ตก ดิ่ง ลง มา

เครื่องร่อน คือ เครื่องบิน ที่ ไม่ มี เครื่องยนต์ เครื่องร่อน และ เครื่องบิน ลอย แล่น ไป ใน อากาศ ได้ ก็ เพราะ เครื่องร่อน และ เครื่องบิน ลอย ไป ใน อากาศ เร็ว มาก และ อากาศ ช่วย พยุง เอา ไว้ ไม่ ให้ ตก ลง มา

ถ้า เรา พับ กระดาษ เป็น เครื่องร่อน หรือ เครื่องบิน แล้ว ร่อน แข่ง กัน ก็ สนุก ดี

แม่เหล็ก

ถ้า เธอ มี แม่เหล็ก ลอง เอา แม่เหล็ก ไป จ่อ สิ่ง ต่าง ต่าง ว่า จะ ดูด อะไร และ ไม่ ดูด อะไร แล้ว จด ไว้ จะ เห็น ว่า แม่เหล็ก ดูด สิ่ง ต่าง ต่าง ที่ ทำ ด้วย เหล็ก เช่น เข็ม เย็บผ้า เข็ม หมุด ตะปู มีด และ กรรไกร แต่ ไม่ ดูด สิ่ง ต่าง ต่าง อีก เป็น อันมาก ที่ ไม่ ใช่ เหล็ก เช่น กระดาษ ดินสอ ไม้ แก้ว ตะกั่ว ทองเหลือง ทองแดง

ถ้า เรา มี แม่เหล็ก อยู่ อัน หนึ่ง แล้ว ใช้ แม่เหล็ก นั้น ถู มีด หรือ สิ่ง อื่น ที่ ทำ ด้วย เหล็ก ไป ทาง เดียว หลาย หลาย ครั้ง มีด หรือ สิ่ง เหล่า นั้น ก็ จะ กลาย เป็น แม่เหล็ก ขึ้น อีก อัน หนึ่ง

๙ ๒

ตุ๊กตา ลม ลุก

ตุ๊กตา ตัว นี้ จะ นั่ง เอง ได้

ถึง เธอ วาง ให้ มัน นอน มัน ก็ จะ ลุก ขึ้น นั่ง

ถ้า วาง ให้ หัว จด พื้น มัน ก็ จะ หกคะเมน กลับ นั่ง ขึ้น ทัน ที

ที่ ก้น ของ ตุ๊กตา มี ตะกั่ว ถ่วง ให้ หนัก กว่า หัว มาก ก้น ตุ๊กตา จะ ต้อง ลง ไป อยู่ ต่ำ ที่ สุด และ ติด กับ พื้น เสมอ หัว จึง ตั้ง ขึ้น ไม่ ว่า จะ วาง ตุ๊กตา ลง อย่าง ไร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

หอสมุดแห่งชาติ
๒๐ พ.ค. ๒๕๕๐

องค์การค้าของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา

นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๗ เมษายน ๒๕๐๗